

BUDAPEST
IV. Sem
T. c. Dunaposta

Dageli Ujság

Noviszád, 1939 július 11. Hétfő

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

20. évfolyam 189. szám

Rothermere: Az angol és francia haderő elég erős a béke biztosítására

Danzig miatt nem lesz háború — mondotta az angol politikus

Londonból jelentik: Schwerin gróf német vezérkari alezredes, Hitler kancellár egyik bizalmas katonai szakértője — mint jelentették — rövid ideig Angliában tartózkodott és megszemlélte az angol szárazföldi, tengeri és légi fegyverkezési eszközöket előállító gyárakat és intézményeket. A német vezérkari alezredes most befejezte angliai küldetését és visszatért Németországba. Az angol hadügyminisztérium megbízottja, aki a német kiküldöttet Angliában kalauzolta, Schwerin gróf tiszteletére vasárnap vacsorát adott, amelyen számos angol előkelőség vett részt.

RACINSKY HALIFAXNAL

Londonból jelentik: A Londonba visszatért Racinsky gróf lengyel nagykövet vasárnap este felkereste lord Halifax külügyminisztert, hogy közölje vele Lengyelországnak a danzig kérdésben elfoglalt álláspontját.

LENGYELORSZÁGNAK EGYMILLIÓ KATONÁJA LESZ

Londonból jelentik: Kotz ezredes, a lengyel pénzügyi bizottság vezetője Londonba érkezett, hogy folytassa tárgyalásait az angol-lengyel gazdasági együttműködésről. A Daily Telegraph szerint Lengyelország nagyobb fegyverkezési és nyersanyagbeszerzési hitelt, továbbá huszmillió font kölcsönt kap Angliától. Ezzel Anglia lehetővé teszi, hogy Lengyelország egymillió főnyi hadsereget tartson fegyverben.

APRÓPÉNZHIÁNY LEINGYELORSZÁGBAN

Varsóból jelentik: Lengyelországban a lakosság a háborús hírek hatása alatt összegyűjti és felhalmozza az ezüstpénzt. A sajtó egyre fokozódó mértékben hangoztatja ennek az eljárásnak ártalmas voltát, amely máris érezhető zavarokat idézett elő, de sem a figyelmeztetések, sem az a körülmény, hogy a Lengyel Bank forgalomba hozta ezüst pénz tartalékait, nem vetett véget az aprópénzhiánynak. Hymódon Varsóban még a kis címletű bankjegyeket is lehetetlen felváltani. Valószínű, hogy a Lengyel Bank a tarthatatlan állapotok miatt kénytelen lesz új pénzt veretni.

Rothermere nem hisz a háborúban

Londonból jelentik: Rothermere lord a Havas-iroda munkatársának adott nyilatkozatában kijelentette, nem hiszi, hogy Danzig miatt háború lesz. Biztos vagyok benne — mondotta, — hogy ki vezető utat találunk. A danzig probléma nehéz kérdés, de az összes tényezők a béke érdekében dolgoznak. Nincs az a határvita, amit jóakarattal el nem lehetne intézni. Van még ilyen vita, melylyel most nem kívánok foglalkozni, de amelyet biztos meggyőződésem szerint ugyancsak békés úton fogunk megoldani. Mindig realisztikus békebarát voltam és az vagyok ma is.

A lord végül megemlítette, hogy minden másképp lett volna, ha az Egyesült Államok beléptek volna a Népszövetségbe, az angol és francia haderő azonban most már olyan méreteket ért el, hogy a két ország kezébe veheti a kezdeményezést a békepolitiká terén.

A tengely követelése

Rómából jelentik: A Resto del Carlino vezércikkben ismerteti Olaszország, Németország és Spanyolország követeléseit. Ezek a lap szerint a következők:

1. Franciaország és Anglia ismerje el Olaszország jogát Tunizsra, Szueze, Dzsubutira és Máltára.
2. Ismerjék el Németország jogát Danzigra, a korridorra és a volt német gyarmatokra.
3. Ismerjék el Spanyolország jogát Gibraltárra.
4. A nyugati demokráciák tegyék lehetővé, hogy a tengely államai szakíthassanak a háborús gazdálkodási rendszerrel és újból a békegazdálkodás rendszerét építhessék ki.
5. A nemzetközi politikában respektálják mindenütt a tekintélyállamokat és a külföldi németek és olaszok jogait.
6. Anglia és Franciaország alakítsanak zsidó államot, de ez ne legyen Palesztinában. Az Egyesült Államok támogassák ebben minden tekintetben Angliát és Franciaországot, ha ez a zsidó állam Európán és Palesztinán kívül lesz.
7. A lap szerint ennek ellenében Németország és Olaszország hosszú és tartós békét kínál fel a demokrata hatalmaknak.

A bolgár miniszterelnök külügyminiszter Blédben

Ötensége Pávle régensherceg kihallgatáson fogadta — Dr. Cincár-Markovics tanácskozása Kjoszeivanovval

Blédből jelentik: Kjoszeivanov bolgár miniszterelnök kíséretével Németországból jövet Blédbe érkezett, ahol bensőséges fogadtatásban részesült. A bolgár miniszterelnök kísérete tagjaival és a fogadására megjelent dr. Cincár-Markovicsal, valamint a többi előkelőségekkel együtt a Toplice-szállóba hajtatott, ahol lakosztályt foglaltak le részére. A megérkezés napján, szombaton délután hat órakor a bolgár miniszterelnök dr. Cincár-Markovics külügyminiszter kíséretében autón kirándult a bohinji tóhoz, ahonnan este nyolc órakor tértek vissza. Cincár-Markovics dr. este a Toplice-szállóban vacsorát adott Kjoszeivanov tiszteletére.

Kjoszeivanov bolgár miniszterelnök-külügyminiszter felesége és kísérete tagjaival vasárnap dél-

után hat órakor látogatást tett az udvarnagyi hivatalban, ahol a látogatási könyvet aláírták.

Az udvarnagyi hivatalban tett látogatás után dr. Kjoszeivanov dr. Cincár-Markovicssal együtt autón a Toplice-szállóba hajtatott, ahol a jugoszláv külügyminiszter vacsorát adott a bolgár miniszterelnök és kísérete részére.

Hétfőn délelőtt ismét tanácskozott dr. Kjoszeivanov dr. Cincár-Markovicssal, utána pedig öfensége Pávle régensherceg fogadta kihallgatáson a bolgár miniszterelnököt, akit utána ebéden is vendégül látott.

SVÁJCI LAP KJOSZEIVANOV BERLINI UTJÁRÓL

A Neue Zürcher Zeitung Kjoszeivanov berlini látogatásával kapcsolatban azt írja, hogy ezt a lá-

A Matin a szovjet-barát politika ellen

Párisból jelentik: A Matin című lap hétfőn újra támadja a szovjet-barát francia politikát és emlékeztet Martena belga kiküldöttnek a szakszervezeti kongresszuson mondott beszédére, amelyben kijelentette, hogy a moszkoviták mindig ráútnak arra a kézre, melyet feléjük nyújtanak. A lap gonosz medvékhez hasonlítja a szovjet vezetőket.

A Jour egészen nyíltan az angol-francia-szovjet tárgyalások sikertelenségéről ír. A tárgyalások menetéből világosan látható, hogy Franciaország és Anglia korhadtt deszkára léptek, — írja a lap.

Hágai jelentés szerint a holland lapok bohózatnak nevezik az angol-szovjet tárgyalásokat. Az angol sajtóban a nyílt kedvetlenség kívül nagy az elkeseredés is, amiatt, hogy olyan nehezen haladnak a moszkvai tárgyalások.

togatást valamennyi Balkánállam a legnagyobb figyelemmel kíséri. Általában azt várják, hogy Bugária a közel jövőben erősebben fog fellépni a revíziós problémák tárgyalásánál, a főkérdés azonban abban rejlik, vajjon a tengelyhatalmaknak sikerül-e kiszélesíteni a Balkánon a revíziós frontot — írja a lap.

Egyiptom nem kötött katonai szövetséget Japánnal

Kairóból jelentik: Az egyiptomi külügyminiszter megcáfolta azt a hírt, amely az »Al Musavor« folyóiratban jelent meg, hogy Jahija pasha külügyminiszter törökországi és balkáni útja során az egyiptomi honvédelmi minisztérium egyes adatait is magával vitte a hadsereg ereje és összeállítása tekintetében.

Ugyancsak megcáfolják azt is, hogy Egyiptom katonai szövetséget kötött volna Törökországgal, amely katonai szövetség hasonló lenne az egyiptomi-brit szövetséggel.

Kína hadügyminisztere győzelmet remél

Csak a jövő héten kezdődnek a tokiói angol-japán tárgyalások

Milánóból jelentik: Arita japán külügyminiszter a Corriere della Sera tokiói tudósítója előtt kijelentette, Japán el van határozva, hogy új rendet teremt a Távolkeleten és minden erejével szembeszáll harmadik hatalmak mindennemű ténykedésével.

A tiensini kérdéssel kapcsolatban Arita kijelentette, hogy a japán politika egyedüli célja, a Távolkeleten a szilárdság és jólét helyreállítása. Egyes nyugateurópai hatalmak Kínát félig gyarmattá akarják tenni. A japán nemzet megvan győződve, hogy programját nem viheti keresztül, ha ez az állapot tovább tart. Végül annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy Olaszország és Japán sikeresen dolgozhatnak együtt a béke és az igazságosság érdekében.

ELHUZÓDNÁK AZ ANGOL—JAPÁN TÁRGYALÁSOK

Tokióból jelentik: Az angol külügyminisztérium egyik főtisztviselőjének közlése szerint az angol-japán tárgyalásokat valószínűleg csak a jövő héten kezdik meg.

AZ OROSZ—JAPÁN HARCOK

Tokiói jelentések szerint az utóbbi szovjet-japán légi harcok során a japán repülőgépek a Buir-tó felett ismét harcba bocsátkoztak mintegy 40 szovjet-mongol repülőgéppel. A japánok 20 ellenséges gépet lelőtek és egy gépet veszítettek.

A Havas-iroda kailari jelentése szerint az ottani japán katonai parancsnokság annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a Khalka-folyó mentén kitört határharcok rövidesen véget érnek, mert a megindult japán támadás szabaddá teszi a folyó jobbpartját. A japán katonai hatóságok nem várnak újabb támadást Külső Mongólia felől.

A Havas-iroda különtudósítója és a többi kiküldött újságíró beszélgetést folytatott két foglyulejtett szovjet katonával. Elmondották, hogy két hónappal ezelőtt mozgósították őket és Moszkva környékére vonultak be. Nomonhanba június 28-án érkeztek. A határvárosba 120 szovjetrepülőgépet egyenként 15—20 katonát szállított.

UJABB ANGOLELLENES TÜNTETÉSEK

Tokiói jelentések szerint vasárnap a »Nagyázsiai szövetség« vezetésével Kobé városában nagyarányú angol-ellenes tüntetés volt. A tüntetésben mintegy 60.000 ember vett részt. Határozatot is hoztak, amelynek szövegét megtáviratozták Chamberlainnek és Halifaxnak. A tüntetéssel kapcsolatban a Kokumin Simbun megjegyzi, hogy ez az áramlat egyre erősebbé válik, ha Anglia nem változtatja meg magatartását és nem határozza el magát mielőbb arra a lépésre, hogy Keletázsia új rendjének felépítésében együttműködik Japánnal.

A KINAI HADÜGYMINISZTER A HADIHELYZETRŐL

Csunkingből jelentik: Hojingcsing

tábornok, a kínai nemzeti kormány hadügyminisztere kijelentette, hogy a japánok csak nagy nehézségek árán küldhetnek új csapatokat Kínába. A miniszter szerint a japánok az elmúlt két esztendő alatt halottakban és sebesültekben 900.000 embert veszítettek, tehát veszteségük ugyanakkora, mint a kínaiaké.

Csengesen kínai tábornok kijelentette, hogy Kína még 1941 előtt győzelmet arat. Hozzátette, hogy Japán nem bírna ki összetűzést egy másik nagyhatalommal.

HEVES HARCOK A MANDZSU-MONGOL HATÁRON

Sanghajból jelenti a Stefán da: A mandzsu—mongol határról kezelt jelentések szerint a legutolsó szovjet-japán összetűzés különösen súlyos volt. A japán légi haderők az utóbbi napok harcában 300 szovjetgépet lőttek le és a mongol—szovjet csapatokat a határon túlra vetették vissza. A nomonhani hegyes vidéken már napok óta elkeseredett küzdelem folyik. A japánok azt jelentik, hogy 300 harci kocsit is harcképtelenné tettek nagyszámu foglyot ejtettek.

Felrobbant egy lőporraktár Spanyolországban

Harminc halott, 90 eltűnt, 200 sebesült

Salamancából jelentik: Vasárnap egy Salamanca közelében levő faluban felrobbant a lőporraktár. A szerencsétlenség következtében 30 ember életét veszítette, kilencvenen eltűntek és kétszázán megsebesültek. A falu a robbanás következtében teljesen elpusztult. A közeli helységekből azonnal tűzoltóság és kato-

naság vonult ki a szerencsétlenség színhelyére, az óriási hőség azonban nagyon megnehezítette a tűzoltók munkáját. Franco tábornok még vasárnap 200.000 pezétát küldött a szerencsétlenül járt falu lakosságának megsegítésére. A szerencsétlenség oka mindaddig ismeretlen.

Ciano Spanyolországba utazott

Barcelona ünneplésben várja az olasz külügyminisztert

Rómából jelentik: Ciano külügyminiszter szombat délután 3 órakor az »Eugenio Savoya« cirkálón elindult Spanyolországba. Kíséretében van az olasz külügyminisztérium több főtisztviselője és a római spanyol nagykövete is. Az olasz külügyminiszter hadihajóját a 7. olasz hajóhadosztály kíséri. A gaetai kikötőben, ahonnan Ciano elindult, az összegyűlt lakosság nagy ünneplésben részesítette az olasz külügyminisztert.

Burgosból jelentik: A spanyol lapok közlik Ciano-nak az egyik spanyol lap római tudósítója előtt tett nyilatkozatát. A nyilatkozat szerint a felszabadító háborúkban újjászü-

letett új Olaszországot és az új Spanyolországot többé semmi sem választhatja el egymástól. Olaszországnak nagy érdeke az erős, egyesült és hatalmas Spanyolország fennmaradása. Spanyolország bizonyos lehet abban, hogy minden körülmények között számíthat a Duce és a fasiszta Olaszország barátságára.

Barcelonában már befejezték az előkészületeket az olasz külügyminiszter fogadására. A várost fellebegtették és az utvonalt mentén diadalívket állítottak fel. Jordana tábornok, spanyol külügyminiszter már elindult Burgosból Barcelona felé, hogy fogadja az érkező Ciano-t.

Magyar vasutasok Berlinben

Berlinből jelentik: A magyar—német vasutas-csereutazások keretében Németországba utazott több, mint 300 magyar vasutas hétfőn hajnalban érkezett meg a német fővárosba. A magyar vendégeket az Anhalti-pályaudvaron ünnepélyesen fogadták. A magyar vasutasok délelőtt megkoszorúzták a hősök emlékművét, majd társasgépkocsikon Berlin megtekintésére indultak.

A budapesti nemzetközi mezőgazdasági kongresszus megnyitása

Budapestről jelentik: A nemzetközi mezőgazdasági-ipari kongresszust hétfőn délelőtt nyitották meg ünnepélyes keretek között a műegyetemen. A kongresszus valamennyi külföldi résztvevője vasárnap Budapestre érkezett. A külföldi csoportokat Kállay Miklós nyugalmazott földművelésügyi miniszter és Dorner Zoltán miniszteri tanácsos, a kongresszus főtájkára fogadta.

Jahija pasa tegnap hagyta el Jugoszláviát

Nisből jelentik: Jahija pasa egyiptomi külügyminiszter, Badui pasa miniszterelnök, Hasun bej segédminiszter, valamint azok feleségei és kíséretének többi tagjaival vasárnap este fél nyolc órakor Mladenovácáról jövet különvonaton Nisbe érkeztek. Az egyiptomi külügyminisztert Pilja külügyi segédminiszter is elkísérte Nisbe.

A nisi állomáson Kraszojevics Janicsije moravai bán, Naumovics Jován tábornok hadseregparancsnok, Popovics Gyóka tábornok a hadseregparancsnok segédje, Gjukanovics Balza tábornok hadosztály-parancsnok, Zsivkovics Dragi nisi képviselő és Kocics Gyóka nisi városelnök fogadták a magas vendégeket.

Kraszojevics bán rövid beszéddel üdvözölte a vendégeket és kíséretük tagjait Badui pasa és Hasun baj feleségének mezei virágokból készült csokrot nyújtott át.

A vasuti állomásról a vendégek a báni palotába hajtottak, ahol a moravai bánság bánja ünnepi vacsorát adott tiszteletükre.

Jahija pasa külügyminiszter kíséretének tagjaival tegnap délelőtt meglátogatta Niska bányát, megtekintette Nis történelmi nevezetességeit és az ipari vállalatokat. Déli 12 óra 24 perckor pedig elutazott Athén felé.

Újra megnyitották a temesvári Magyar Házat

Temesvárról jelentik: A temesi tartományi helytartó értesítette a temesvári Magyar Ház vezetőségét, hogy az épület helyiségeinek megnyitását engedélyezi. A Magyar Házat a múlt év tavaszán kormányintézkedésre zárták le és a magyarságnak több, mint egy esztendei küzdelem után végre sikerült a megnyitás engedélyezését kiharcolni.

A szuboticei villamos balesetei

Szubotícán, ha nagy a forgalom a palicsi villamoson, mindig történik valami baleset. Vasárnap is igen nagy volt a forgalom Palics és a város között és így szinte természetesen kell tartani, hogy a villamos kétszer is kisiklott. Először a strand előtt siklott ki egy kocsi, másodsor pedig este 8 órakor a villanytelep közelében, ahol a kisiklás következtében a sínek alapzata is lerokkadt.

A kisiklások után a pályatestet meg kellett javítani, aminek következtében a villamosok két órással késéssel közlekedtek a közönség élénk és nem éppen dicsérő megjegyzései kíséretében.

Szubotica város közönsége körében mozgalom indult meg, hogy a város vezetősége kényszerítse a villanytelepet a palicsi pályatest kijavítására, mert a sűrűn előforduló kisiklások és egyéb balesetek sokszor érhethet ijedelmet keltenek a villamos utasai körében és ez esetleg még súlyosabb következményekkel is járhat.

A VILLAMOS ELÜTÖTT EGY JÉGHORDÓ MUNKÁST

Vasárnap délelőtt fél 9 órakor a palicsi strand előtti kanyarnál a villamos elütötte Kovács Jenő napszámot, aki targoncán jeget szállított a palicsi vendéglősöknek.

HALLÓ!

Mexikóban Queretaro államban vasárnap választották meg a kormányzót. A választás során nagyarányú verekedés keletkezett a két szembenálló jelölt hívei között. A verekedés következtében egy személy meghalt, öten pedig súlyosan megsebesültek.

Vasárnaptól kezdve Szlovákia is bekapcsolódott Európa repülőforgalmába. Vasárnap nyitották meg a Bécs—Pozsony—Pöstyén közötti repülővonalat, amelyet a német Luft-hansa gépei bonyolítanak le.

Egyes newyorki lapok jelentései szerint Tenesse állam demokrata pártjának vezető egyéniségei Cordell Hull külügyminisztert akarják az 1940 évi elnökválasztáson jelölni.

Julius 9-én az idő is nagy ünneppel ülték meg Argentína függetlenségi ünnepét. Buenos Ayresben nagy csapattfelvonulás volt Ortez köztársasági elnök előtt. A buenos ayresi ünnepeken megjelent a brazil kormány küldöttsége is, amely az argentin hadseregnek két katonai repülőgépet adományozott.

A mexikói rendőrségnek nagy gondot okoz az a kiterjedt fegyvercsempészet, amely Mexikóban folyik. Az elmúlt vasárnap Mexikó Cityben egy fegyverekkel megrakott teherautót fogott el a rendőrség, most vasárnap pedig Tamaulipas államban, az Egyesült Államok határán leplezett le titkos fegyverraktárt. A rendőrség gyanúja szerint a fegyvercsempészt egy nemzetgyűlési képviselő vezeti. Azt még nem tudták megállapítani, hogy milyen célt szolgál a fegyvercsempészet.

A sandomingoi köztársaság washingtoni követsége közli, hogy Sandomingo spanyolországi követét, Tolento Rafael, akkor tartóztatták le, amikor Barcelonában hajóra akart szállni, hogy elhagyja Spanyolországot és elfoglalja új állomáshelyét Mexikóban. Később a követet szabadon bocsájtották ugyan, de előzőleg a követség épületében házkutatást tartott a rendőrség és bűrüldöket is átkutatta. A sandomingoi kormány tiltakozását fejezte ki a spanyol kormánytól az eljárás felett.

Dr. Radivojevics bán is részt vett a vasárnapi újságírómulatságon

A vasárnapi újságírórendezések végső ünnepélye a Kralyica Marijaszálló nagy kerthelyiségében zajlott le, ahol az újságírók műsoros mulatságot rendeztek. Az ünnepélyen nagyszámu és előkelő közönség jelent meg. Résztvett többek között dr. Radivojevics Jován dunai bán és Petrovics Milorád tábornok-hadseregparancsnok.

Említésre méltó még, hogy az autószepeverseny első díját dr. Uzelác Szlávko ismert noviszádi sebészorvos kapta gyönyörűen felvirágozott autójával.

Ugy a sorsolásnál, mint a strandon és az esti kert mulatságon fel-tűnt a kitűnően működő mikrofon és hangszóró, illetőleg hangerősítő. Ezeket a noviszádi Ofner rádió cég szerelte fel, amiért a rendezőség ez-uton is köszönetet mond.

Noviszádi Református Olvasókör szabadtéri színpada Bemutató előadás Egy bolond százat csinál

Jegyek elővetelben 25-10 dináros árban Abraham János könyvkereskedésében és az Olvasókör házfelügyelőjénél (tel. 2S-24) kaphatók.

Dühében ok nélkül agyonvert egy öregembert a megcsalt zmajeváci férj, akinek a felesége vadházasságra lépett az állomásfőnökhöz

Nagy megdöbbenést keltett gyilkosság történt Zmajevácon.

Tibor István fiatal gazdálkodó az állomás épületében vasvillával agyonverte Major Sándor 68 éves földművest, aki Tibornak semmit sem vétett és csak véletlenül került útjába.

Tibor István már hosszú idő óta állandóan elkesejedett hangulatban volt, mert a felesége hűtlenül elhagyta és összeállt a zmajeváci állomásfőnökkel. Az állomásfőnök Tiborné kedvéért elkergette a saját feleségét.

Tibor a végzetes nap reggelén az egyik kocsmában alaposan felöntött a garatra és kijelentette, hogy az állomásfőnököt agyonverti.

Ezt hallotta Koskár Szvetozár földműves, aki igyekezett lebeszélni a tervéről. Tibor nem hallgatott rá és vasvillával megindult az állomásra. Koskár vele ment, hogy ha módjában áll, megakadályozza a vérengzést.

Az állomás várótermében egyedül Major Sándor 65 éves földművest találták, akit megkérdeztek, hogy mit vár, majd

a részeg Tibor minden ok nélkül nekiesett és vasvillájával fejbeverte. Az öregember véresen esett össze és hamarosan meghalt.

A gyilkost és Koskárt letartóztatták.

Noviszádon tegnap délelben 34 fok volt árnyékban

Az év legmelegebb napja

Az idei július alaposan kitesz magáért és azok, akik hűvös nyarat jósoltak a kellemetlen májusi napok alkalmával, azok alaposan csalódtak. Olyan pokolian tűz a nap egy idő óta, hogy ez még a Szahara magasságában is becsületére válnék. Egy hete tart a kánikula, amelynek legmelegebb napja azonban a tegnapi volt. Árnyékban a déli órákban 34 Celsius fokot mutatott a hőmérő. 34 tegnap volt a legmelegebb nap az idén.

A nagy meleg természetesen bémítólóg hatott mindenre és aki csak tehetett, sietett a Dunára, hogy legalább kissé lehűtse magát. A strandon — ha nem is volt annyi fürdőző, mint vasárnap — mégis sokan voltak, akik a városból kimenekültek. A szigeten és a többi dunai fürdőhelyeken is nagyon sokan voltak. A meleg következtében a Duna vize is 23 fokos volt, ami különösen azoknak okozott nagy örömet, akik nem barátai a hideg fürdőzésnek.

A külföldi jelentések szerint egész Európában igen nagy a meleg. Lengyelországban árnyékban a közép-hőmérséklet 30 fok Celsius volt tegnap. A homokos vidéken a hőmérséklet elérte az 50 fokot is. Varsóban 40 fok meleg volt, úgyhogy a város egész forgalma ugyszólván megszűnt. Vasárnap a Visztula partjain 500.000 ember volt. Estére megszűnt a meleg, mert hatalmas zivatar vonult végig a lengyel főváros felett és ez kissé lehűtötte a levegőt.

BALESETEK A PALICSI STRANDFÜRDŐBEN

A vasárnapi kánikulai hőségben hatalmas tömegek látogatták a palicsi szabadfürdőket. A strandfürdőben mintegy háromezer fürdőző volt, de a nagy torlódásban mindössze két baleset történt. Délután négy óra tájban Bajai László 26 éves fiatal-

ember, tisztviselő állva akart lecsuszni a csuszdáról, de elvesztette az egyensúlyt és az építmény oldalára zuhant. Bajai az esés következtében a csuszda alapzatán eltörte az állkapcsát és megsérült a fejér, úgyhogy eszméletét veszítve a víz alá merült. A közelben tartózkodó Papp Sándor városi kovács kimentette a vízből a sebesültet, akit azután dr. Licht Antal orvos részesített első segélyben. Délután 6 órakor egy vasuti főtisztviselő feleségét érte a második baleset, aki lezuhant a nyújtóról és könnyebben megsebesült.

Bródy felvilágosítja az amerikai ruszinokat Magyarországhelyzetéről

Budapestről jelentik: Az Esti Kurir beszélgetést folytatott Bródy Andrással. Arra a kérdésre, hogy mik a legközelebbi tervei és mi igaz abból, hogy Amerikába készül, Bródy azt válaszolta, hogy Amerikában Magyarország és a szentistváni eszme ellen nagy propaganda indult és az amerikai ruszinokat helytelenül informálták a helyzetről. Ezért kötelességem mindent elkövetni — mondotta —, hogy a valótlan agitációval szemben felvilágosítsam az amerikai ruszinságot. Amennyiben szükség lesz rá, attól sem riadnék vissza, hogy személyesen utazzam Amerikába és ott meggyőzzem amerikai testvéreinket, akiknek száma félmillió, politikám helyességéről.

A noviszádi újságíró sorsjáték nyertes számai

A noviszádi újságíró szekció vasárnap megtartott sorsjátékán az alábbi számok nyertek. A nyertes számok második részét holnap számunkban közöljük.

- 136 8812, 6625, 7641, 9097, 7472,
- 2129, 251, 158, 8929, 5472, 7593, 8733,
- 9068, 7221, 9773, 3661, 7208, 8770, 120,
- 121, 6811, 6202, 2429, 1441, 1924 6832,
- 6681, 8541, 8071, 7838 7580,6561, 6467,
- 2137, 3229, 3616, 1990, 5382, 5463, 7119,
- 4907, 5467, 2407, 126, 6918, 5454, 9055,
- 7450, 5638 selyem három bluzra, 3596,
- 1013, 8831, 6242, 7775, 6540, 6427, 3600,
- 1028, 1406, 9432, 7579, 9804, 6579, 7266,
- 5130, 3221, 2995, 6997, 6954, 8308, 7538,
- 7980, 6188, 2560, 6181, 3164, 3241, 1072,
- 500, 6277, 6010, 9913, 7484, 3170, 3685,
- 3993, 9235, 8237, 7167, 6082, 7489, 3281,
- 2198, 7776, 7250, 2712 3598, 9649 3894
- varrógép, 9621, 6842, 6214, 7826, 9891,
- 4330, 2399, 3519, 150, 6919, 7835 9821,
- 5211, 7569, 9670 4463, 6372, 440, 5658,
- 542 2908, 7984, 7735, 9824, 7213, 2071,
- 497 241, 1748, 1721, 218, 3593, 2317,
- 6489, 9176, 7135, 8506, 1961, 8890 925,
- 8111, 9554, 7694, 3049, 7269, 6327, 3672,
- 5604, 866 1021 karóra, 5304, 9551,
- 4113, 7272, 3135, 3697, 2867, 1131, 3476,
- 585, 2253, 2815, 1470, 3187, 6192, 6077,
- 8795, 5426, 8710, 6950, 180, 3000, 5314,
- 9566, 7590, 4163, 7233, 2627, 5745, 5693,
- 1776, 1117, 4690, 1556, 3855, 4368, 9864,
- 7059, 7913, 8420, 2572, 753, 1700, 5787,
- 6350, 7396, 4024, 5858, 6266, 8980 nyole
- napi ingyen nyaralás a Vénacón, 5944,
- 880, 5695, 2520, 4273, 6419, 9117, 5578,
- 8640, 9265, 2951, 3461, 4542, 4711, 5260,
- 9957, 7144, 9449, 5341, 14, 3351, 5698,
- 1472, 2458, 5197, 5032, 6513, 7077, 6687,
- 3317, 75, 5988, 8185, 8055, 7851, 9703,
- 5160, 2464, 2581, 697, 730, 772 2823,
- 3647, 3222, 7256, 9016, 7058, 7959, 9371
- egy pár cipő a Tolvath cégtől, 9634,
- 1338, 2271, 1597, 1364, 432, 2042, 4442,
- 3045, 8751, 5417, 6962, 5906, 855, 1637,
- 4678 3300, 4386 9136, 7883 9553, 6394,
- 5964, 65, 8471, 8344 5641 6064 6114,
- 5285, 312 2230, 531, 829 2268, 1409,
- 2365, 4309, 9193 5574, 7012 9403, 8433,
- 146, 715, 1699, 3503 2421, 7254 kerék-
- pár 4122, 399, 2237 4803, 2307, 5222,
- 9916, 7639, 6243, 9245, 1007 1797, 1624,
- 458, 2132, 7466, 6012, 7649, 7952, 8955,
- 177, 719, 221, 4681, 3585, 2158, 5157,
- 9101, 5583, 8543, 9386, 2952, 1196, 1609,
- 4809, 2730, 6414, 8059, 7511, 8337, 152,
- 1127, 4591, 2517, 2664, 6115, 9906, 6750,
- 8619, 3104 kristály garnitúra, 1762,
- 4508, 2566, 2111, 5266, 4162, 5882, 7971,
- 1366, 5912 791 2841, 5722, 2061, 7410,
- 9078 7624, 8569, 3454 2843, 3658, 2094,
- 7264, 6027, 6754, 8014, 3320 5940, 3337,
- 5653, 4834 2156 5151 9884, 5848 3314,
- 9211, 9874, 3498, 4528, 1433, 2679, 7322
- 9879, 7810, 8514, 8832, 9643, 3393 4592
- kerékpár, 3620, 4921, 2964 9452, 7016,
- 4138, 6120, 4726 2899, 3402 1107, 1235,
- 4644, 6360 4279 7209, 8047, 8811, 3969,
- 760, 262, 3719, 2748, 7475, 9718, 7539,
- 9549, 8103, 3978, 3449, 5617, 1418, 1443,
- 2301, 6415, 9966, 6709, 8041, 8217, 144,
- 750 1641, 307, 2118, 6449, 9071, 5834,
- 3682, 9374, 5990 tutajkirándulás a Dri-
- nán, 1016, 8466, 6916, 8565, 7659, 7904,
- 4481, 4299, 3549, 686, 894, 752, 9527,
- 2285, 4772, 3613, 4254, 5124, 4125, 7506,
- 5477, 9267, 4901, 1925, 6857 9510, 6798,
- 3066, 7420, 6376, 435, 1846, 3352, 2895,
- 1197, 2873 3780 6334, 7245, 4160, 7021,
- 8602 8478, 1069, 12, 3126, 8173, 6275,
- 7756, 3782 kerékpár.

A magyar vezérkari főnök kifüfütése

Budapestről jelentik: Horthy kormányzó Werth Henrik gyalogsági tábornoknak, a honvéd vezérkar főnökének, Kárpátalja visszacsatolása körüli értékes teljesítményeiért különös dícsérő elismerését fejezte ki.

Az upesti játékosok körében bizakodó a hangulat

Pluhárral, Zsengellérral és társaival a nagy mérkőzés után

A PSK vasárnapi ellenfele az Ujpest beográdi tartózkodása alatt a pályaudvarral szembenfekvő Astoria-szállodában lakott. Itt gyűltek össze a játékosok, a csapat vezetői és kísérői is a mérkőzés után, hogy a virágokkal szépen feldíszített asztalnál elfogyasszák a vacsorájukat s utána visszautazzanak Budapestre.

Csöndben, szinte szótlánul ülnek a T-alakú asztalnál, amelyen Langfelder Ferenc igazgató az asztalfő. Ez a csönd nem levertséget jelent, inkább jómodort.

A magyar bajnokcsapat tagjai a magánéletben éppoly kedves, szerény és jómodoru fiatalembernek látszanak a pályán.

Tudják mivel tartoznak idegenben egyesületüknek és a magyar sportnak

Langfelder Ferenc a szivarjáról híres A kistermetű, derűsarcu és mozgékony igazgató a mérkőzés alatt állandóan nagy füstöt eregetve járkált fel-le a határvonal mentén, most azonban — az Astoria éttermében — hiányzik a szivar nemcsak azért, mert eszik, hanem mert rengeteg dolga van. Percenkint a telefonhoz megy majd ismerősöket üdvözöl, tárgyal hálókocsit rendel, számlákat néz át, fizet s közben még a saját munkatársainak ostromát is állja. Kérdésekre mi a véleménye a vasárnapi meccsről és a szombati kilátásokról azt mondja: »Az Ujpest behozta otthon a hátrányát, bár a BSK nagyon jó csapat.« A játékosok sorra ugva nézték, csak kicsit szerényebben: »Iparkodni fogunk majd Ujpesten behozni a hátrányt! Náluknál sokkal határozottabban nyilatkozik Guttman a csapatnak Noviszádon is jólismert edzője:

»Lemondok az edzői állásomról ha nem verjük ki a BSK-t.« Figyelmeztetem Guttmant, hogy ezt megírom a lapba, azt feleli: »Nvugodtan megírhatja, állem a szavamát.«

A szálloda elegáns halljában fröszköl Pluhár István, a magyar rádió népszerű bémondója ül. A budapesti »Rádió Élet« legközelebbi számába írja beszámolóját a mérkőzésről, amelynek második félidejéről helyszíni közvetítést adott. Nem zavarom munkaközben, abban egyezünk meg, hogy néhány perc múlva hozzám ül az étteremben.

Ugy is történik, leülünk ketten egy kis sarokasztalhoz s felelevenítjük a régi emlékeket, amikor Pluhár Pista, akiből azóta már Pista bácsi lett, a BEAC jobbszélsője volt. Érdeklődöm a régi játékosok után, mi lett Pesovnik László, a BEAC válogatott jobbfelezetéből.

Megtudom, hogy Pesovnik László most dr. Megay László néven Ungvári város alpolgármestere.

Elég sokra vitte. Nőde azért Pluhár sem panaszkodik nagy ember lett belőle is: a rádió bémondója és sportriportere az OTT-ben a futballszakosztály előadója, az OTT hivatalos lapjának szerkesztője, a Rádió Élet munkatársa, a testnevelési főiskolán a futball tanára s most legújabbban egyik tagja az ML.Sz-be kiküldött miniszteri bizottságnak Erős szervezete van, győzi a rengeteg munkát, amelyet szinte hetenkint szakít meg többszáz kilométeres utazás Európa szélében-fosszában.

Most is szombat éjjel utazott el Budapestről vasárnap lótot-futott a közvetítéssel kapcsolatos ügyekben s északa megint megy vissza. A keleti pályaudvaron majd néhány percre tájálkózik a feleségével, azután már meg tovább Diósgyőrbé. Itt t. i. táborba gyűjtik ezen a héten egész Magyarország válogatott ifjúsági futbalistáit s a tábor egyik felügyelője és

futballoktatója Pluhár István lesz.

Ilven az élete Pluhár Istvárnak Akí szeret sokat keresni, bizonyára irigylheteti, de aki nem szeret sokat dolgozni, nem irigyl.

Háromnegyedkilenc órakor az étteremben felállított rádiókészüléken megszólal »Rádió Budapest I. és Kassa« s közvetíti Beográdból a BSK—Ujpest mérkőzés második félidejét, beszélő Pluhár István. Nem mindennapi élvezet

Pluhár István hallgatja saját közvetítését és az upesti játékosok Beográdban hallgatják, hogyan dorgálja őket Pluhár a budapesti rádióban.

A pesti rádió eredetileg egyidejű közvetítést iktatott műsorába 17.55 órára, de miután a mérkőzés a nagy hőség miatt csak 6 órakor kezdődött a közvetítést vészlemezre vették s egy órával a mérkőzés befejezése után sugározták. Így jutott Pluhár ahhoz hogy önmagát hallgassa s az upesti játékosok ahhoz hogy a saját mérkőzésüket még egyszer átéljék

Beograd, 1939, VII. 9

Jutó
Szavay
Imre György
János János
Almás
Ujpest
Zsengeller
Kállay
Kocsis

Vacsora közben sorra jönnek a szurkolók aláírásokért és néhány szóért az étterembe Rengeteg magyar volt a mérkőzésen Noviszádról, Szentáról, Szubotícáról és a Vajdaság több más helységéből.

A legtöbben Zsengellért és Pluhárt ostromolják.

Körbeadok én is egy ívet, mindegyik játékos ráírja a nevet azon a helyen, amelyen a csapatban szerepel s a felső sarokba tanunak Pluhár is aláírja az autogram-gyűjteményt. Legtöbbjüknek szép, rendes írása van, ami talán az újságban nem jut kellőképpen kifejezésre, mert az asztal fehérbroszán bajos írni s a töltőtollból is kiszáradt a tinta a nagy melegben.

A kis sarokasztalnál most már hárman ülünk, hozzánk csatlakozott Radivoje Markovics, a beográdi rádió sportriportere aki legutóbb Prágából közvetítette a Szlávia—BSK mérkőzést Szombaton Budapestre utazik és közvetíti az Ujpest—BSK revansmérkőzést Pluhár nagyon sajnálja, hogy akkor éppen nem lesz otthon s ezért a két kolléga megegyezik abban, hogy Radivoje Markovics egy kis kirándulást tesz majd Miskolcra, Lillafüredre s felkeresi Pluhárt a diósgyőri táborban.

Markovics respektussal néz fel nagyírú kartársára. Ő még fiatal (az életben és a szakmában is), Pluhár pedig bejárta már a világot s maga sem tudná, mennyi közvetítést adott 1939 óta, ama bizonyos magyar—olasz mérkőzés óta, amelyet Magyarország 5:0 arányban elveszített. (Ez volt Pluhár első és — mint maga mondja — leg-szomorubb közvetítése.)

A vacsora és néhány jégbehűtött froccs után átmegyünk a pályaudvarra. Alig 200 lépés, de most 10 percnél

is tovább tart, annyian állítják meg Pluhárt fiatalok és öregek, férfiak és nők végyesen. Mindenki örül, ha egy-két szót válthat vele s Pluhár fáradhatatlanul győzi. Nem primadonna, nem unja a népszerűség átkát, inkább szívből örül a szeretet ilyen nagyfokú megnyilvánulásának.

A gyorsvonat késéssel fog indulni, van még 20 perc egy pohár sörre az állomás éttermében. Most már négyen vagyunk, Zsengellér is hozzánk csatlakozott.

Belémkarol, kedves mosollyal az arcán, szinte lánosan. Az ember így közelről nem hinné róla hogy ő lötte azt az irtózatot kapuát.

A hallgatag és szerény upestiek közül is telén ő a leghalkszavabb és leg-szerényebb, mintha nem is ő volna Magyarország legjobb góllövője és az európai válogatott csatára.

A fivére a magyar parlamentben nyilaskeresztes képviselő. Megkérdelem, hogy ugyan hát mit akarnak a nyilások, mi a céljuk Abel (ez Zsengellér beceneve) szóról-szóra azt mondja: »Nekem annyi más témám van a fivérémmel, hogy nem érünk rá politikáról beszélni.« Ravasz válasz, látszik, hogy jogásznak készül Zsengellér.

Lassan az egész társaság elhelyezkedett a vonatban

Kérvelemesen, gyorsvonat második osztályon és hálókocsin utaznak az

upestiek.

A rendes jegyen kívül még 230 dinár a hálókocsi személyenként, egész estinos összeg egy tizenöttagú társaságnak. Nőde, a tizezres nézőszámokból bizonyára felik és hétlőn reggel már legtöbbjüknek munkába kell állniuk. Pluhár is hálókocsin megy hosszamelenen bucsuzunk egymástól nem a viszontlátásra, hanem »a viszonthalálásra«

Amikor Noviszádon kiszállok, az upestiek hálókocsija (Berlin, Anhalter BfH—Isztambul) koromsötét, senki sem mutatkozik az ablakban. Bizonyára jót alszanak a nagy, nehéz mérkőzés után.

Azután eltűnik a vonat az éjszakában. Két héttel ezelőtt így vágtak neki az éjszakának az upestiek Milánóból, ma Beográdból és legközelebb, ki tudja, honnan. Futballista-sors 1939-ten.

(bf)

— Eltűnt egy noviszádi gyengeelméjű fiatalember. Szommer Lajos noviszádi lakos László nevű 29 éves gyengeelméjű és néma fia már napokkal ezelőtt eltűnt. Apja, aki a Gy. Brankovicsa ucca 3 szám alatt lakik, ezuton is kéri mindazokat, akik tudnak valamit felőle, hogy jelentsék neki, vagy a rendőrségnek. A fiatalember eltűnésekor barna kabátot és sapkát, szürke nadrágot és kék inget viselt.

— Jugoszlávok ünnepe Párisban. A Franciaországban élő jugoszlávok vasárnap tartották évi kongresszusukat Párisban. A kongresszusról hódoló táviratot küldtek Öfelsége II. Petár királynak és üdvözlőtáviratot Cvetkovics miniszterelnöknek, valamint Daladier francia miniszterelnöknek.

HIREK

ÁTMENETI FELHŐSÖDÉS

Tegnap Jugoszlávia egész területén tulnyomórészt derült volt az idő. A legmagasabb hőmérséklet Mosztárban volt, 34 fok, a legalacsonyabb Tuzlán 8 fok.

Várható időjárás: Az ország északi részén átmeneti felhősödés várható, esetleg kisebb viharokkal. Az ország déli részén derült idő.

— Szerencsétlenségek Noviszád környékén. Paroski Milán 58 éves rumenkai fűtő fejére véletlenül egy téglá esett, amely súlyos sérülést okozott. — Blanusa Milán rakováci kötőmunkás lábára nagy kődarab esett és eltörte. — Leporisz János novisovei földműves teherkocsi alá került, amelynek kerekei eltörték a jobbkezét. — Belyin Gyóka gornyikovilyi molnár jobbkezének négy ujját elvitte a henger. Valamennyi sebesültet beszállították a noviszádi kórházba.

— Vizsgálati fogság. A noviszádi törvényszék vizsgálóbírája elrendelte a vizsgálati fogságot Sijacsics Szever szrbobráni földműves ellen, aki súlyosan megsebesítette Sesevics Vladimir községi aljegyzőt.

— Fejest ugrott és betörte a fejét. Súlyos szerencsétlenség történt tegnap ebéd után a noviszádi vágóhid közelében a Dunán. Szevokov Iván 16 éves noviszádi lakatos a Ounában fürdött és egy izben fejest ugrott a vízbe. Szerencsétlenségére azon a helyen sekély volt a víz és kövek is feküdtek a homokban, úgy-hogy az inas a fejét beleverte a kövekbe. Súlyos állapotban vitték a kórházba.

— Noviszádon ellopták egy budiszavai földműves kerékpárját. Lázi Ferenc 33 éves budiszavai földműves szombaton délután ujonnan vásárolt kerékpárján Noviszádra jött. Cépét egyik üzlet előtt hagyta és bement az üzletbe. Ezalatt ismeretlen tettes ellopta a kerékpárt.

— Szuboticei rendőrségi hírek. Betyák Gyula szuboticei vendéglős kerékpárját ellopták. A rendőrség a tettest Török Lukács személyében letartóztatta. — Vasárnap két zsebmetszőt fogott el a szuboticei rendőrség. Szevanovics Sztrojko 23 éves vukovári illetőségű zsebmetsző Topoláról jött Szubotícára és az állomáson a nagy tömeg közé furakodott, de egy rendőr felismerte és bekísérte. — Úgyancsak az állomáson fogták el Popov Milán valjevói zsebmetszőt is. Tekintve, hogy mindkettőt már régebben kiutasították Szubotícáról, a rendőrség egyenként 500 dinár pénzbírságra és kitoloncolásra ítélte őket. — Bukvics Vécó és István szuboticei napszámosok Hajdukovón az uton megtámadták kártyapartnereiket: Pursi András és Kala Pétert. Általános verekedés támadt, amelynek során mindnégyen megsebesültek. — A szuboticei Jugovics uccában Sze-keres István és Szávai Mihály napszámosok megtámadták Schneider András hentes és megverték. A rendőrség a verekedőket letartóztatta és egyenként 195 dinár pénzbüntetésre, nemfizetés esetén 3—3 napi elzárásra ítélte, utána pedig átadja őket a törvényszéknek.

A világitó, harangozó és zenélő óra

Cser József budiszavai földműves találmány

A multkoriban már megemlékeztünk Cser József budiszavai földműves érdekes találmányáról: egy óra, amely nappal minden órában muzsikál, az egész órákon kívül a negyediket is üti, éjszaka pedig minden óra elütése után kivilágosodik az óralap, hogy a szemünkkel is megnézhessük, hány óra. Akkor még nagyon sok jóakarattal és kis kétkedéssel írtunk Cser József új szerkesztésű órájáról, de most már a kétkedés teljesen eltűnt, mivel Cser József behozta az órát a szerkesztőségbe és működésben bemutatta. Valóban bámulatos, mire volt képes egy egyszerű falusi magyar, aki mégcsak a szükséges órák szakértésével sem rendelkezik. Gyönyörűen muzsikál az óra, délben remek hangjátékot ad és éjszaka minden elütlött egész óra után kigyul az óralap: minden másodpernyi pontossággal és biztonsággal történik. Erre az új összeállítású órára minden órák és mechanikus büszke lehetne. Már sok vásárlója is akadt volna, de Cser József addig nem adja ki a kezéből, amíg a szabadalmi eljárás be nem fejeződik. Szabadalmi eljárás után el akarja adni a szabadalmat, hogy pénzhez jusson, amellyel feltalálói tevékenységét folytassa. Mert van még több találmánya raktáron, azonban azokhoz már több pénz kellene...

Tökepezések tehát, akik érdeklődnek ilyen új találmány finanszírozása iránt, írjanak Cser Józsefnek Budiszavára.

GEIER, BAUER, ARDILLA
és egyéb világmárkás keréknarok és alkatrészek minden áron kaphatók:
"RADIO LUX"
NOVISZÁD, Kralja Alekszandra utca 24

KANIZSAI HIREK. A kötelező testnevelésről szóló törvény értelmében az 1920 és 1925 között született fiuknak orvosi vizsgálatra kell jelentkezniük, amelyet Kanizsán július 10. és 17. között tartanak meg különböző iskolákban. — A kanizsai orvosok dr. Muhi Pál fiatal orvos elhalálása alkalmával koszorúmegváltás címén 260 dinárt adtak a kanizsai Keresztény Nőegyletnek. — Az újoncok ez évi sorozását július 17-én tartják meg.

FÜRDŐRUHÁK. a legnevesebb világmárkák, kaphatók és felpróbálhatók: Fischer J. és Fia. Noviszád, szaküzletében. Ugyanott fűzők-melltartók is kaphatók.

A Vöröskereszt ifjúságának nyaralása a Fruska Gorában. A dunabánsági Vöröskereszt ifjúsági osztálya, az ifjúsági tagok részére lehetővé tette, hogy a Dunabánság leg szebb helyein nyaraljanak. Az ifjúsági tagok részére a Fruska Gorában lévő Ravanicán, Jazakon, Velikaremetán, Kamenicán és Arangyelovácson rendeztek be nyaralóhelyeket. A fiúk és lányok most mennek el nyaralásra és pedig a következő sorrendben: július 10-én indultak Velikaremetára és Arangyelovácra ma, kedden mennek Kamenicára, holnap, szerdán Jazakra. Gyülekezés Noviszádon, a Vöröskereszt otthonában az indulás napján reggel 8 órakor.

LIMÁN SZANATÓRIUM

Sebészeti és nőgyógyászati operációk — Szakorvosi kezelések
Szülések levezetése fájdalommentesítő eljárással Leszállított díjazás!
Noviszád, Stražilovska ul. 7. Telefon 27-05

Petrovoszelói hírek. A szentai révkapitányság figyelmezteti a vízi járműtulajdonosokat, hogyha még nincs kiváltva a járműük száma, azonnal váltsák ki, mert ellenesetben igen szigorúan megbüntetik őket. — Azok a petrovoszelói lakosok, akiknek Dragutinová község határában van buzatermésük — a kalászos buzát csak abban az esetben szállíthatják el — ha a hatósági közegek előtt igazolják, hogy nincs adóhátralékuk. — Az előjáróság igen sok helyen engedélyezte az udvarba való berakodást, de csak azzal a kikötéssel, hogy oda rakodnak ahová a hatósági személy megjelölte. Ez igen fontos körülmény s mindenki tartsa be, mert ha valakit bejelentenek az ellenőrző közegek, hogy nem oda rakta, széttepik az engedélyt s nem csépelteheti el. A kazal mellett vízzel telt hordónak kell állnia s a gépeken a gyári szikrafogón kívül, a kéményen is kell lenni szikrarácsnak. — A sztáribecsei csekészcsapat egy része a petrovoszelói erdőben táborozik — a táborozási hely közvetlen a Tisza partján igen jó — csak a milliárdokra rugó szunyogzenekar ne zavarná őket a kora esti óráktól a késő reggeli órákig. — Masinszki Szimó községi tisztviselő, joghallgató, vasárnap esküdtött örök hűséget az anyakönyvi hivatalban Dzsakulin Buszilyka tanítónőnek.

Új gyógyszerész. Szentáról jelentik: Bakay Erzsébet, Bakay János kereskedő leánya a szegedi egyetemen gyógyszerész oklevelet szerzett.

Petrovgrádi rendőri krónika. Megirtuk, hogy pénteken délután a Begába fulladt a fürdés első petrovgrádi áldozata. Raoszavlyevics Milorád 15 éves melenci tanonc. Raoszavlyevics holttestét vasárnap délelőtt vetette fel a víz az olajgyár közelében. — Krunics Milivoj 39 éves petrovgrádi gazdálkodó lovát patkoltatta a kovácsnál, közben a ló megrugta. Krunicsnak jobb lábszárcsontját érte a rugás és eltört. Beszállították a kórházba. — Milovanovics Veszelin 13 éves vranjevói fiú játék közben felmászott egy farakásra, amelyről lezuhant és lábát törte. — Rukavina Szteván petrovgrádi munkás és felesége vasárnap reggel a picra mentek és a lakásban csak két éves kisleányuk maradt, aki még aludt. A gyermek később felébredt, lemászott az ágyról és a konyhában játszadozott, miközben megtalálta az ecetsavas üveget és ivott az üveg tartalmából. Amikor szülei hazajöttek, a padlón fekvő, eszméletlen állapotban találták. A kisleányt súlyos belső sérülésekkel életveszélyes állapotban a kórházba szállították. — Mladenov Sztóján petrovgrádi földműves felesége veronállal megmérgezte magát. A fiatalasszony azért akart megválni életétől, mert férje állandóan szidalmazta költséges természetű miatt. — Monics Obrád 15 éves melenci kisbérest levette hátáról a ló. A béres karját törte.

Orvosi recept szerint legjobb szemüveg legolcsóbb árban Noviszádon Benedek diplomás optikusnál kapható.

Nyilatkozat. Több napilapban junius folyamán személyemmel kapcsolatban olyan valótlan hírek láttak napvilágot, melyek céltudatosan és lelketlenül erkölcsileg lehetetlenné akartak tenni és arról számoltak be, hogy engem a szubotcai püspöki hatóság a kucurai róm. kat. kántori állásomból elbocsájtott. A valóság az, hogy én 1939 május 8-án orvosi bizonyítvánnyal ellátott lemondásomat átadtam Vlaovics Jakab plébánosnak azzal, hogy azt a püspöki hatósághoz továbbítsa. A lemondásomat a hatóság május 10-én elfogadta és jóváhagyta azzal, hogy a jövőben a bácskai egyházmegye bármely hitközségében vállalhatom a kántori teendőket. A fent említett hír megjelenése után a hír terjesztőhöz helyreigazítási nyilatkozatot küldtem, de előttem ismeretlen okokból helyreigazításomat nem közölték. A hamis hír terjesztői ellen a mai napon bünvádi feljelentést tettem. Kucura, 1939 július 7. Károlyi József, róm. kat. kántor.

Azoknak, akik a szükséges testmozgás híján székrekedésben és emésztési zavarokban, valamint időnként étvágytalanságban szenvednek, a természetes »Ferenc József« keserűvízzel folytatott több heti ivókúra kitűnő szolgálatot tesz. A Ferenc József víz használata: naponta egy teli pohárral reggel éhgyomorral, vagy este lefekvés előtt. Reg. S. br. 30474/35.

Szentai hírek. A városelnök elrendelte, hogy ezután a városházán szombaton is reggel 7-től déli 1 óráig tartsanak hivatalos órákat. — A városi közgyűlés új szabályrendeletet hozott a tisztviselők fizetésének megállapítására. Az új szabályrendelet ellen a városi nyugdíjasok egyesülete felebbezést nyújtott be a Bánsághoz. A Bánság a felebbezést elutasította s egyben a szabályrendeletet jóváhagyta megerősítés végett felterjesztette a belügyminisztériumhoz. — A Katolikus Legényegyesület vasárnap este táncos egybekötött foglaltást rendez. — A város részére szükséges 80 vagon tüzfát, mint legolcsóbb ajánlattevő az osztrák Glied József fatereskedő cég szállítja. — A napközi gyermekotthonban, most a legnagyobb nyári munkaidőben több mint 80 gyermeket helyeznek el naponként az egész nap dolgozó szülők. Az otthonban elhelyezett gyermekek ellátásáról a jószívű polgárság és a város gondoskodik. — Dr. Stöckl József orvos rendelőjéből ismeretlen tettes ellopt egy értékes ezüst szoborát és egy töltőtollat. A rendőrség nyomozást indított a tettes kézrekerítésére. — A Katolikus Ifjúsági Egyesület és a Katolikus Legényegyesület nagyobb számban utaznak Szomborba a Katolikus férfikongresszusra.

Horgászás közben a vízbefut. Szomborból jelentik: Lakatos Sándor 36 éves cukorkaárus vasárnap a monostori csatornán horgászott. Egyszer eltört a horog s Lakatos utánaugrott a vízbe. A csatornát belepő hinárokától azonban nem tudott kiszabadulni s miután a közelben nem volt segítség, belefulladt.

Temerinben vasárnap tartotta primiciáját Pálinkás Sándor ujmisés

Bensőséges, ritka és lélekemelő ünnepe volt vasárnap Temerin község katolikus lakosságának Pálinkás Sándor ujmisés mutatta be első szentmiséjét a temerini templomban. Erre a nagy és ritka ünnepélyre felkészült az egész község lakossága, hogy résztvegyen a közszertetben és tisztelőben álló Pálinkás Sándor ujmisésének gyönyörű ünnepségén. Az ünnepély kilenc órára volt kitűzve, de már nyolc óra után kezdett gyülekezni a közönség, hogy résztvegyen a primicián annál is inkább, mert temerini fiu utóljára 41 évvel ezelőtt lépett papi pályára tehát nem igen volt alkalma a hívek hatalmas taborának abban hogy ily fenéges ünnepélyen résztvegyen.

Az ünnepély kilenc órakor kezdődött a plébánián. Ide jött az ujmisés, az ujmisés özvegy édesanyja a testvérei, rokoni, barátai, a katolikus egyházközség, a politikai község, valamint az összes temerini egyesületek vezetőségi tagjai, hogy résztvegyenek az ujmisés bucsuztatásán. Kopping Gáspár plébános könnyekig megható beszédben bucsuztatta el Pálinkás Sándort az özvegy édesanyjától. Igen megható volt, amikor az özvegy édesanyja áldását adta az ujmisére készülő fiára. A bucsuztatás után az egybegyűlteket menetbe formálódva indultak a templomba. A templomot és környékét zsúfolásig megtöltötte a katolikus hívők hatalmas tábora, ezonkívül igen sokan jöttek el az ujmisés vidéki ismerősei és barátai. Részt vettek a primicián Dupp Bálint csurogi plébános, Kertész József szabályi plébános, dr. Deák Leó a jugoszláviai magyarság vezető egyénisége, dr. Müller János és neje s igen sokan mások. Fél tíz órakor vette kezdetét az ujmisés első ünneplő miséje, amelynek fényes külsőségére nem igen emlékeznek Temerinben. A manuductor volt Kopping Gáspár plébános, diákonus Mörice Vince adai káplán, subdiákonus Tallós István teológus, segédkeztek még Steffner Márton temerini káplán, Kertész József szabályi plébános, Dupp Bálint csurogi plébános és Németh Béla petrovoszelói káplán.

Dupp Bálint csurogi plébános, a temeriniiek kedvenc egyházi szónoka mondott magyar és német nyelven gyönyörű szentbeszédet, amelyet nagy áhitattal hallgatott a hívők hatalmas tábora. A szentmise közben az ujmisés megáldoztatta az édesanyját a rokonságát. A szentmise végén pedig áldást osztott majd a megjelenteknek az ujmisésének emlékére szentképeket osztott.

A szentmise alatt az Iparosdalárda Kiss Mihály karnagy vezetése mellett s a TSK műkedvelő zenekarának közreműködésével előadta Gruber Gloria in exelsis Deo miséjét, amelyben a szőlőszámokat Szvacek Jenőné. Szkondevics Imréné s Szvacek Jenő énekelte. A gyönyörű ének és zeneszámok rendkívül emelték az ünnepély fényét.

Délben az Amerika vendéglőben mintegy kétszáz terítőes bankett volt. A bankett alkalmával Kopping Gáspár, dr. Deák Leó, Kertész József, Milinszki Imre, Németh Béla, Kiss Mihály dr. Müller János könnyekig megható beszédet mondtak s végül az ujmisés hálás szavakkal köszönte meg azt a meleg szeretetet, amelyben őt a falu lakossága részesíti. — Az ujmisést tömegesen üdvözölték levélben, táviratban a vidéki ismerősei is.

Villanyos jégszekrény

svájci és amerikai, nagyon olcsón kapható:
GELB villamosságí szaküzlet
Noviszád, Kralja Petra II ul. 23

SZÍNHÁZ-FILM

Mi újság a filmvilágban?

— Nemzetközi repülőnap Belgiumban. Brüsszel közelében vasárnap nemzetközi repülőnapot rendeztek abból az alkalomból, hogy a belga repülőflotta alapjait huszonöt évvel ezelőtt vetették meg. A repülőversenyen résztvett a belgákon kívül több francia, angol és német repülőgép.

A noviszádi nyári idény slágere

Egy bolond százat csinál a Református Olvasókör szabadtéri színpadán

Két fiatalember, kiket az élet pályájukról kidobott, franciaországi tengerparti fürdő előkelő bányában álláshoz jut. Összekeverülnek két amerikai milliomos leánnyal, kik az egyiket oroszlanvadász francia grófnak, a másikat nagynevű tudósnek tartják. Ebből a bonyodalomból erednek azok a neveléses és mutatható helyzetek sorozatai, melyek a közönséget állandó, feszült figyelemben tartják, szórakoztatják és megnevettetik. Az egész cselekményt fülbemászó dalok és énekegyüttesek tarkítják, a táncok még emelik a hangulatot, a villámgyorsan történő személy- és maszkcsere a meglepetés erejével ostromolják a nézők jó hangulatát. Pazar díszletek, jó zene a keretei ennek a bizonyára nagyszerű bemutatónak, mely kezdete az előadások hosszú sorozatának, mert sokan lesznek, kik nemcsak egyszer, hanem többször is ezeken a mókákön mulatni akarnak. Városzerte nagyérdeklődés mutatkozik a bemutató iránt és a jegyek jó részét már előre lefoglalták.

««(IIII)»»

Topolán nagy sikert aratott a Tabáni orgonák szabadtéri előadása. A topolai Katolikus Nőegylet szombaton este nagyszabású szabadtéri előadás keretében mutatta be a Tabáni orgonák című kitűnő operettet. Az előadás minden tekintetben pompásan sikerült, vidékről is sokan jöttek és a hatalmas nézőtér rekordszámú közönség gyülekezett össze. Valamennyi Valamennyi szereplő kitűnően megállta a helyét. A főbb szerepekben Ritonya Roza, Reiter Zsuzsa, Tóth Ilonka, Csernik Irénke, Béres Mihály, Hajnal László és Tölgyesi László, a kisebbekben pedig Szent Imre, Schneider Dániel és Úveges Pál kapott sok tapsot. A darabot Reiter Gyula rendezte. Az előadást a nagy sikerre való tekintettel valószínűleg hamarosan megismétlik.

★

Lilike 7 éves harmadszor. A petrovgrádi Magyar Közművelődési Egyesület műkedvelői vasárnap mutatták be harmadszor nagy sikerrel a Városi Színházban telt nézőtér előtt Kernné Végh Vilma és Fischer Károly »Lilike 7 éves« című zenés vígjátékát. A közönség a harmadik előadásán is a legnagyobb tetszéssel fogadta a darabot és lelkesen ünnepelte a szerzőket, valamint a szereplőket. Az eredeti szereposztáson változás történt. A démon szerepét Beno Lucy helyett Ágoston Jolán, a riporter szerepét Rózsa Jenő helyett Straub István, a portás szerepét pedig Straub István helyett Szabó Bertalan alakította nagy sikerrel.

UJ MAGYAR FILM. Budapest a kánikulai melegben mutatják be a legújabb, százszázalékos magyar filmet. Meséje egy pesti szállodában játszódik le, ahol egy jegygyűri eltűnik, egy idegen ur szobájába kerül, de végül is az idegen ur újján marad. Kedves, könnyű, mosolykeltő a kétórás új film. Címe: »Nem loptam én életemben.« Szövegkönyvét Matolay Géza, verseit Liszt Nándor írta. A menyasszony szerepét Egry Mária, a legfiatalabb drámai színészgeneráció egyik legtehetségesebbje alakítja. Főszerepei vannak az Amerikából hazatért Ania Sulinak, aki remekül énekel, Pethes Sándornak, aki pompásan mókázik és Petheő Attilának. A film a Royal Apollóban megy. Olyan tartós sikert hozott, hogy a magyar fővárosnak ez az elsőrendű mozija a nyáron nem is tart szünetet.

★

UJ MAGYAR FILMMŰVÉSZNŐ. Gál Béla filmművésznő és filmrendezőnek husz év óta működő nyilvános jellegű filmművészeti iskolájából új filmművésznő került ki, akire a filmvilág erősen felfigyel. Annál is inkább, mert Gál Béla növendékei voltak: Eggerth Márta, Nagy Kató, Tolnay Klári és még többen. Az új művésznő neve: Várkonyi Noémi. A Hunnia filmstúdió egyik legközelebbi filmdramájának főszerepéhez már is leszerződötték.

★

FRANCIAORSZÁGBAN MAGYAR VONATKOZÁSÚ FILMEK KÉSZÜLNEK. A párisi »Siodmak« filmgyár legközelebb munkába vesz egy darabot, amely magyar szempontból érdekes. A film keretében teljes egészében előadásra kerül Liszt Ferenc II. rapszódiaja. — Ugyancsak magyar vonatkozású lesz a Massenét »Manon« c. operájából készülő hatalmas filmopera. Főszerepére ugyanis Eggerth Mártát, a nagynevű magyar filmművésznőt szerződötték.

★

A BRIT KÜLÜGYI HIVATAL FŐNÖKÉNEK FILMJÉHEZ MAGYAR KOMPONISTA IR KISÉRŐ ZENÉT. Londonban nagy filmesemény készül. A »Foreign Office«-nak, a brit külügyi hivatalnak vezető egyénisége, az angol világpolitika »szürke eminenciája«, Vansittart, a »Bagdadi tolvaj« meséjéből film-scenáriót írt, amelyhez Rózsa Miklós, a néhány hónappal ezelőtt Londonban letelepedett tehetséges magyar komponista írt kísérő zenét. A brit külügyi hivatal főnöke különben ismert író. »Az éneklő karaván« című, feltűnést keltő verseskötetét még perzsa követ korában írta. Londoni filmkörökben úgy tudják, hogy íróasztalában egy kész film-scenáriót tartogat Kitchener tábornok életéről.

★

UJ FRANCIA FILMEK. A francia filmvilág nem pihen. Az európai filmgyártásban elért vezető szere-

pét változatlanul tartani kívánja. Az új szezonra valóban káprázatos programra készül. Az új film-scenáriók túlyomórésze a francia regényirodalomból készül. Így készül a második Zola-film, a »Nana«, amelyet a multévi velencei nemzetközi zsűri első díjával kitüntetett Marcel Carné rendez. Abbé Prevost klasszikus regényéből, a »Manon Lescaut«-ból, a párisi Ciné Alliance készít filmet. Főszerepét Danielle Darrieux fogja alakítani, akit ez a valaha Berlinben, majd Bécsben, később Prágában és jelenleg Párisban megtelepedett filmgyár négy szerepre szerződött. Filmek készülnek Jean Giononak a francia paraszti életét drámai erővel festő regényeiből, elsősorban az »Angéle«-ből, amelyet Marcel Pagnol, a színműrástól a filmrendezéshez átpártolt kitűnő író tett át filmre. André Malraux, az aktivista francia regényíró maga filmesíti »Espoir« című regényét, amely a spanyolországi polgárháborúhoz fűződik s amelynek külső felvételeit az író ugyancsak maga vette fel a polgárháború alatt, melyet mint haditudósító végigkísért.

★

FRANCIA FILMSZINÉS — A GONCOURT AKADEMIA TAGJA. Sacha Guitry, francia színműrit, színész és filmművészt, aki maga írja filmjeit, rendezi és azok érdekes főszerepeit is alakítja, a legelőkelőbb francia irodalmi társaság a Goncourt Akadémia tagjai sorába hívta meg. Ebből az alkalomból az író-filmszínész barátait és hódolóit külön meglepetésben részesítette. Negyedszer is megházasodott. Ezuttal egy huszonhétéves, fiatal francia filmművésznőt vett feleségül, talán a stílus kedvéért is. Ő ugyanis ötvennégy éves. Új felesége tehát valóban feleség lesz, legalább is, ami a kort illeti. Az új feleség a most készülő Guitry-filmben főszerepet kap. A film »Kilenc idegen hajadon férjet keres« címen a külföldi emigráns leányok tragédiájából teremt pompás kómiikumot, amennyiben a tartózkodási engedély kálváriája elől menekülve, férjhez akarnak menni. A francia férfiak nőtlenségi járványa mellett ez a szándék nem éppen könnyű. Sacha Guitry készülő mulatságos filmje ezt a tagadhatatlanul érdekes kérdést kacagtatóan készűl megoldani.

★

»VÖRÖS ORCHIDEA« — EGY ÚJABB NÉMET KÉMFILM. A világháború pszichózisa termeli ki a kémfilmek nagy konjunkturáját, ami ugylátszik, Németországban nem lankad. A legújabb német kémfilm, a »Vörös orchidea« ezuttal rémdráma is. Gyilkosság, titkosítás, ipari kémkedés, a kémdramák ősi receptjének minden hatásos eszköze megvan ebben a kétségkívül gyepen bonyolódó új filmben, amelyre olyan kitűnő művésznőket szerződötték, mint Olga Csohova és Kamille Horn.

Valóban nem kémnői és démoni típusok!

★

HUCKLEBERRY FINN KALANDJAI — UJ AMERIKAI FILM. Gyermekeknek készült az új amerikai film. Miután három hónap óta az amerikai mozipaloták szakadatlanul játsszák, a kis diákok panaszaikat közlik most a newyorki lapok. A felnőttek elveszik előlük a jegyeket, még sorbaállással sem tudnak helyhez jutni. Megismétlődött tehát újra a gyakori eset. A gyermekeknek készülő filmen a felnőttek szórakoznak. Nem csoda! A gyermeknek csak élmény mostani olvasmánya után egy újabb film, amit kedvenc könyvéből vetítenek, de a felnőtteknek — mult, dédelgetett emlék abból az »egyszer volt« ifjúságból, amikor Mark Twain halhatatlanná vált regénye nyomán éltek át napjaik kalandjait, játékos romantikáit. A film teljes illúziót keltő. A rendezés tökéletes, nagyvonalú, a felvételek káprázatosak. Ugylátszik, hogy akik csinálták, szívvel-leléssel akartak hatalmas, nagy élményű filmet adni. A film szívverése: Mickey Rooney olyan, ahogy Mark Twain megálmodta s ahogy sokmillió olvasója ma is elképzeli. Kis arca rándulásai, rekedtes hangja, gyermekesen tiszta pillantásai lenyűgözőek. Osztózik vele a sikerben Rex Ingram, aki a Jim szerepében csupa szív, csupa értelem.

««(IIII)»»

BEOGRÁDI ÉRTEKTŐZSDE

Devizák: (kinálat — kereslet dinárokban) + 28.5% prim.

Julius 10.

London (egy font) 209.25—206.95 Páris (100 frank) 118.65—116.35 Newyork (100 dollár) 4444.25—4384.25, Genf (100 svájci frank) 1005—995, Milánó (100 lira) 234.95—231.35, Prága (100 esk) 152—150.50, Amszterdam (100 holl. frt) 2373.50—2336.50, Berlin (100 marka) 1783.89—1771.12, Brüsszel (100 belga fr.) 759.75—747.75, Varsó (100 zloti) 839.18—839.82, London magánkliring 259.60—256.40, Berlin magánkliring 1440—1420, Prága magánkliring —151. — Allampapírok: 7 százalékos beruházási kölcsön kötés 100.75, 7 százalékos Hip. bank kötvény —100, 8 százalékos külföldi kölcsön —100, 7 százalékos külföldi kölcsön —92.75, 4 százalékos agrárkölcsön —62.25, 2 és fél százalékos Ratna Steta 465.50—464.50, kötés 465, 6 százalékos bégluk 87.25—86.75, kötés 87, 6 százalékos dalmát agrár 84.25—84, kötés 84. — Részvények: Narodna Banka 7475—7400, Agrarna Banka 215—212.

KÜLFÖLDI TŐZSDEZÁRLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 6.50—7.90, Prága 65.50—65.90, Berlin 5.63—5.67, London 206.— Zürich. Beograd 10.—, Páris 11.75, London 20.76 egynegyed, Newyork 443.50 Brüsszel 75.35, Milánó 23.34, Amszterdam 235.40 Berlin 178.—, Bécs 5.40, Prága 15.125 Varsó 83.50 Bukarest 3.25.

KÖZGAZDASÁG

Másfél milliárd dinárt ér a pancsevői nagyrét

A vadvízes áradásos terület helyén — paradicsom — Háromszáz millió dinárba került a lecsapolás — Változtatja mezejét a Duna

Beograd és Pancsevo között, a szélesen hömpölygő Duna partjainál húzódik a pancsevői nagyrét, a jugoszláv fővárosnak ez a valóságos éléstára. Gazdag konyhakertészet, ringó buzamezők, kukoricarengeteg, itt-ott szépen fejlődő homoki szőlő... ez a pancsevői nagyrét képe, amelynek földjét boldog községeknek, bőséggel dúslakodó szállásoknak ámbitusos, takaros udvarai tarkítják. Ez a boldogság nem is régi keletű. A múlt század második felétől kezdve, sok kísérlet történt arra, hogy a valaha sűrűn mocsaras, iszapos, vadvízes, náddal és gazzal elhagyatott hatalmas áradásos területet lecsapolva, a mocsarakat termőfölddé varázsolják. 1870 körül, a nagyrét kisszámú telepesei az évről évre kiáradó Duna ellen kőgáttal védekeztek, de 1876 körül újra olyan árvíz jött, hogy az emberi kezek rakta primitív töltést elmosta. Később visszatértek a telepések és a nincstelenek. Harcoltak az iszapos földdel, a vad vizek állandó veszélyével. Jövés-menés jellemezte a nagyrét apró községeit. Voltak, akik sikerrel próbálkoztak és az itt-ott szárazon maradt földeket kukoricával kötötték meg. Ez elég jól fizetett s az áradásos időben a

halászatból, nádvagásból is kerestek valamicskét. Így ment ez évtizedeken át, a világháborúig, majd az azt követő évekig.

Az 1923 és 1926. évek hatalmas áradásai tönkretették azonban a szegényes településeket.

A lakosok csónakokon menekültek Ovcsa és Borcsa községek háza felé, amelyeknek tetéjén napokig vártak a szabadulásra. Akkor az illetékes hatóságok erélyesebben fogtak hozzá, hogy a nagyrét állandó árvízének veszélyét csökkentésük és megszüntetésük.

90 kilométeres kőgátat emeltek. A vadvízek labirintusát egy 155 kilométer hosszúságú csatorna-rendszerbe fogták. Borcsa, Ovcsa és Opoval községekben három hatalmas szivattyutelepet rendeztek be. Minden telepen egyenként háromszázötven lóerős gép dolgozott, amelyeknek mindegyike

percenként ötezer liter vizet szivattyuzott ki a réti áradásokból és a Duna ezernyi apró ágából.

A töltési és a szivattyuzási munkálatokat, amelyeket a francia Battignolles-Művek végeztek, 1929 tavaszán kezdték el. 1935 őszé lett, amikor befejezték. Az állam a munkálatokra majdnem háromszáz

millió dinárt adott ki. Kifizetődött.

Hatvanezer katasztrális hold legprimább termőföldet nyertek

a mocsarak és a vadvizek helyett.

Mikor a szabályozási és lecsapolási munkák befejeződtek, megnyílt a hatalmas Duna-híd forgalma is. Megépítették a Beograd-Pancsevo közötti vasuti vonalat, majd egy kikövezett községi utat, míg tavaly a nemzetközi autót Beograd-Pancsevo közötti szakasza is elkészült. A vasuti vonalat rövidesen elsöndörítő vonallá építik ki. Dupla sínpart kap és a Balkán felé haladó nemzetközi expressz vonatok, többszáz kilométert megtakarítva, hat-hét órával rövidebb idő alatt, már a közeljövőben

Beograd érintésével a pancsevői nagyréten át száguldanak Románia felé.

S mit nyertek a hajdan szegény, az év legnagyobb részében vízzel elöntött, mocsarakba fuldoklott nagyréti községek? Az áradásos terület lecsapolása előtt a föld értéke holdankint alig ezer dinárt volt. Hiába is értékelték annyira. Senki sem vett ott földet. Ma minden holdért

10-100.000 dinárt fizetnek

és ha kínálat van, minden holdra ötvenen jelentkeznek. Legtöbbet fizetnek a Duna-híd alatti földekért, ahol Beograd városának majorságán kívül, hatalmas kertészetek, gyümölcsösök, faiskolák és konyhakertészetek vannak.

Valaha, a kataszteri tiszta jövedelem alapján, a nagyrét teljes területét, ami körülbelül hetvenöt-ezer katasztrális hold, negyvenmillió dinárra becsülték. Ma, ha holdanként csak 25.000 dinárra ért-

keljük a termőföldeket, akkor másfélmilliárd dinárra becsülhetjük.

A lecsapolási munkálatok befejezése után, a pancsevői nagyrét korábbi lakói megtarthatták régi földjeiket, amelyekhez még jelentős birtokrészeket kaptak. A termőföldek nagyrészt Beograd városa szerezte meg. Az agrárérdekeltek között ötezeröttszáz holdat osztottak fel, az Államvasut mintegy háromszáz hold termőföldet tartott meg.

Az állam birtokában körülbelül negyvenezer katasztrális hold maradt,

amit egyéves szerződéssel adnak évről-évre árendába. A földművelésügyi minisztériumban most az a tervvel foglalkoznak, hogy az állami földeknek egy részét telepítés céljaira parcellázzák, míg nagyobbik részében mintagazdaságot létesítenének.

A pancsevői nagyrét természetesen nincs véglegesen mentesítve az áradástól és a vadvizektől. A Beograd alatti kora tavaszi viharos szél, a »Kosava« sokszor felkorbácsolja a folyam vizét és átcsap a kőgáton. Ez kis veszély. A nagyobb veszély az, hogy az utóbbi évtizedekben

Zemuntól lefelé, a Duna folyása változtatja medrét.

Meglehetősen alámossa azt a partí részt, ami a nagyrét termőföldjeit védi. Ennek a partnak védelmére egy újabb, huszonnégy kilométer hosszú hatalmas kőgátat emeltek. Azonkívül előrelátásból, többszáz hold földet tartalékolnak a folyam medrének változtatására, abból a célból, hogy mivel ez a mederváltozás évről-évre nagyobb területet hódít magának, a

— Miért kívánják hát, hogy én, Thököli Imre, legyek becstelen és áruló? A császár ajánlatát választva sem méltatom, tábornok ur. Döntőn közöttünk a hadiszerencse, az ügy igazságossága, a Mindenható!

Később közölte a fejedelem Apagyival a császár választát.

— Nagyon jó, hogy visszautasította, fenség. Emlékezzék Frangepán Kristófra, Zrinyi Péterre és Nádasdy Ferencre. Azokat is kegyelemmel biztatták, ha önként Bécsbe mennek, a császári szó ellenére leütköztek a fejüket.

— Borzasztó az, — szöjt elborult arccal Thököli, — hogy ott az uralkodás és az álnokság egyet jelent! Oh, szegény Magyarország, Erdély, mi sors vár rád, ha a szultán cserben hagy engemet!

— S az utolsó pont, nagyságos uram, hogy hűsége jeléül koncolja fel a török csapatokat! Mily átlátszó fogás! Hiszen, ha ezt a bádenivel titkon egyetértve megselekednők, a leggrutabb hálátlanságot és árulást követnők el a szultán ellen s attól kezdve ki voltánk ellen szolgáltattva Lipót kényének-kedvének! Ha ezt megtennénk, akár rögtön le is tartóztathatja nagyságodat a bádeni s Bécsüjhegyen szakaszthatják végét életének, mint azoknak a vértanuknak.

— A lelkem visszaborzad ennyire gonoszság láttára! — kiáltotta eiszőnyedve Thököli.

— De vigyázzon fenség, már az is szemenszedett bécsi huncutság, hogy ezt a fültételt papírra vetette a császár. Elég, ha hire terjed,

(195)

hogy alkudozás folyik s hogy az alkudozás éppen ekörül forog: hogyan fog reánk nézni a szeraszkier, miféle hírek fognak elterjedni a török tisztek és csapatok között? A legjobb esetben is faképnél hagynak bennünket, mint szent Pál az oláhokat. Hígyje el, fenség, az egész császári levélnek ez az ördögi célja, semmi más. S nem csodálkoznám rajta, ha már nagyságod ajánlatába is behamisították volna ezt a pontot s a világ megtévesztésére kéz alatt így terjesztenék, hogy drága pénzen megvásárolva a »titkot«, végre a szultán is tudomást szerezzen róla.

— Lehetséges volna ez? — hüledezett a fejedelem.

— Tartok tőle, hogy már meg is történt, fenség. Másként nem lehet megmagyarázni, hogy a szultán egész hadseregével Beograd alatt vesztegel, ahelyett, hogy a bádeni után sietett volna.

— Lehetséges, hogy valami ilyen gonosz praktikával éltek, — szöjt elgondolkodva a fejedelem, — s az is megtörténhetik, hogy egy ilyen híresztelés pillanatnyilag befolyásolja a szultán elhatározásait. De ez tartós hatás nem lehet. Végre is egy évtized óta sokkal szoro-

sabb viszonyban vagyok a portával, semhogy azt egy ostoba pletykával elmérgezni lehessen!

Október nyolcadikán volt ez a beszélgetés a buni táborban. Ezen a napon repült a levegőbe a nádortehérvári löporostorony s esett el ennek következtében az erősség, de erről a nagy eseményről persze még sem a fejedelem, sem a bádeni herceg nem tudott. Az utóbbi ezen a napon Segesvárnál állt seregével, a magyar tábor közvetlen közelében.

— Mindenesetre jó volna, ha érintkezésbe lépünk a herceggel, — fordította a katonai helyzetre a beszélgetést Thököli, — menjen ön hozzá, Gábor, mint követ s iparkodjék tájékoztatást szerezni erejéről s terveiről. A szemfüles Rontót is melléje adom.

A fejedelem mindjárt le is ült s levelet irt a bádeninek.

— A szultán öfelsége azóta már bizonyosan elfoglalta Beogradot, — irta Thököli, nem is tudván, mennyire igazat irt, — s nyomban egész erejével Erdélybe siet, hogy a félhold és fejedelemségem számára megmentse ezt a tartományt. Nem gondolja-e hercegséged, hogy ily helyzetben tanácsos volna, ha

bizonyos megállapodásokra jutnánk a további hadviselést illetőleg, még mielőtt a török hadsereg megérkezik? Ha erre vonatkozóan volna valami titkos gondolata, közölje azt velünk bizalmasan: hívem, Apagy Gábor, aki ezt a levelet viszi, próbált, hü emberem öelotte beszél tábornokkal és nyíltsággal beszélhet.

Apagy ezuttal nem vitte magával Johannát, hiszen mindössze egy napig leendett távol. Amellett nem lehattott tudni, hogy a bíboros bírence nem a német táborban tekereg-e? Miért kellene hát ismét veszedelemnek kitenni a fiatalasszonyt?

Igy aztán Apagyit csak Miska és Rontó Mózes kísérte, amikor fehérzászlós kopjával a német tábor felé ügetett.

Rontó Mózes ezuttal török harcosnak öltözött s arcát is elváltoztatta, amennyire tudta: ember lett legyen, aki föl tudta volna ismereni benne az egykori pecsenyesütőt.

Az előörsök Apagyit rögtön a fővezér elé vezették.

Segesvárt, ugyanabban a házban volt a bádeni főhadiszállása, amelyben pár nap előbb Thököli töltött egy éjszakát.

— Apagy Gábor! — ütődött meg a név hallatára a herceg. — Vajjon ön-e az, aki Kolozsvárt azt a hallatlanul vakmerő csinyt követte el Leffelholtz generális ellen?

— Nem, fenség, nem én, hanem a szolgálóm tréfálta meg a tábornok urat, aki engemet, a fejede-

hódítás minden veszély nélkül, már erre a célra fenntartott és ki-mélyített új mederbe terelődjön. Ezt a munkálatot, valamint a pan-csevói nagyrét szabályozását, mint ismeretes, a Duna-Temesi ármen-tesítő társulat végzi, amelynek évi költségvetése ma is legalább öt-millió dinár.

»»»□«««

□ **A jugoszláviai husszövetség köz-pontosítja a huskivitelét.** A beográdi huszövetség elhatározta, hogy köz-pontosított alapon bonyolítja le a kül-földre, különösen a Francia- és Olasz-országba irányuló husforgalmat. Fran-ciaországba főleg sonkát és egyéb »prégek« árut fognak szállítani, míg Olaszország különösen a jugoszláv szalonna iránt mutat nagy érdeklő-dést. Olaszország azonban olyan a'a-csony árat kínál a jugoszláv sza-lonnáért, hogy ez egyáltalán nem fe-lel meg a belföldi áraknak, azt hiszik, azonban, hogy Olaszország rövidesen felemeli a szalonna árát és akkor le-hetővé válik a kivitel. Az Olaszor-szágba irányuló szalonna kivitelét ép-en ugy bonyolítanák le, mint a Fran-ciaországba irányuló »prégek« árak kivitelét. A huszövetség azonban a vé-gkérdésben van, hogy az ilyen alapon megszervezett kivitel sokkal jobb eredményeket mutatna fel, mint a ki-vitel eddigi rendszere, amikor egyes cégek szállítottak külföldre.

□ **A jugoszláviai malomtulajdono-sok a buzafelésleg tartálékoltását ké-rik.** A jugoszláviai malomtulajdonosok egyesületének vezetősége küldöttségi-leg felkereste Beslics Nikola földmi-velési minisztert és kérte, hogy az idej aratás feleslegét ne szállítsák kü-lföldre hanem tartálékoltják itthon. A malomsok alaposan megindokolták ezt az előterjesztést. Beslics miniszter megígérte, hogy a kérdést megbeszéli az illetékesekkel és utána hoz végé-ges döntést.

Nyolcvanezer vagon kukorica marad az idén kivitelre,

ha továbbra is kedvező lesz az időjárás

Beográdból jelentik: A legújabb adatok szerint az új kukorica fejlő-dése igen kedvező. Jugoszlávia min-den részében kitünően fejlett a ku-korica. Amennyiben augusztus első felében eső és ha az ősz megfelelően meleg lesz, amikor a kukoricatörés kezdődik, akkor rekord kukorica ter-més várható. Az eddigi legjobb ku-koricatermés 1936-ban volt, de az idej még ennél is jobbnak ígérke-zik.

Ha a fenti várakozások száz száza-lékig megvalósulnak, akkor az idej kukorica termésből 80.000 vagon marad kivitelre. Különösen azt kell hangsúlyozni, hogy az új kukorica Jugoszlávia azon vidékein is kitünő termést ígér, ahol eddig mindig gyenge volt a hozam. Ha semmi köz-be nem jön, akkor a passzív vidéke-ken is olyan kukorica termés lesz, hogy nem kell a jövő év április vé-géig más területekről kukoricát oda szállítani.

A HÁBORUELŐTTI SZERBIA TERÜLETÉN AZ IDÉN 200—250%-KAL NAGYOBB BUZATERMÉS VÁRHATÓ, MINT TAVALY

Az ország különböző vidékeiről be-érkezett jelentések szerint, Bácska-ban, Bánátban, Baranyában, Szerém-ben és Szlavóniában az idén 10—15 százalékkal gyengébb buzatermés várható az elmúlt évinél.

Ezzel szemben a háboru előtti Szerbia területén, különösen Macs-vában, a Száva mellékén, a Duna és

Morava mentén rekord termés vár-ható. A háboru előtti Szerbia terü-letén az idén hektáronként 20—30 mázsa buza fog teremni, pedig eddig az átlagos termés csak tíz mázsa volt hektáronként.

Igy tehát a háboru előtti Szerbia területén az idén 200—250%-al több buza fog teremni, mint az elmúlt éveekben.

»»»□«««

ÚJ TELEFONDIJSZABÁS JUGOSZLÁVIA ÉS A CSEH-MORVA VÉDETT TERÜLET KÖZÖTT

Beográdból jelentik: A posta és táviratügyi miniszter határozata ér-telmében Jugoszlávia és a cseh-mor-va protekturátus között új telefon dijszabás lépett életbe. A dijszabás a következő: Jugoszlávia keleti ré-sze és Cseh-Morvaország első zóná-ja között 4.50, a második 5.50 arany frank, a cseh-morva protekturátus második zónája és Jugoszlávia első zónája között 5.40, Jugoszlávia má-sodik zónája és a protekturátus má-sodik zónája között 6.45 arany frank. Jugoszlávia nyugati részével való forgalomban cseh-morva pro-tekturátus és első jugoszláv zóna 4.05, második jugoszláv zóna 5.10 arany frank, cseh-morva protekturá-tus második zóna Jugoszlávia első zóna 4.95, második zóna 6 arany frank egy három perces egység.

□ Németország veszi a legtöbb ma-gyar barackot. Budapestről jelentik: Kereskedőnaponta 20—24 vagon kajszin barackot szállítanak Németor-szágba. A magyar kereskedők remé-lik, hogy az idén Lengyelországba, Svájcba és Belgiumba is szállíthatnak majd kajszin barackot.

□ Sertés- és zsirszállítás Szlovákia-ba. Beográdból jelentik: Illetékes ju-goszláv tényezők és a szlovák kor-mány között megállapodás jött létre élő sertésnek és zsirnak Szlovákia-ba történő szállítás ügyében. Ezt a szá-llítást Szlovákiának a volt csehszlo-vák jugoszláv kliringben mutatkozó követelése ellenében szállítják. A meg-állapodás értelmében először husz va-gon élősertést és 10 vagon zsirt fog-nak szállítani.

— **Takarékoskodik a Vatikán.** Vati-káni körökben megerősítik azt a hírt, hogy XII. Pius pápa rendelete-re eladták a vatikáni nagy üveg-házakat, a tyukfarmot és a tejgaz-dálkodási üzemeket. Azonkívül újra rendezték az alkalmazottak fizeté-sét s ez a rendezés fizetéscsökkenés-sel járt. A takarékosági intézkedé-seknek okát nem közlik a nyilván-ossággal, de jól informált körök szerint XII. Pius pápa erős kézzel véget akar vetni a Vatikán állam-ban az utolsó években lábrakapott költségeknek. A takarékosági ak-ció után a megtakarított összeget az egyház céljaira használják fel.

«««★»»»

NŐNEK A JAPÁNOK

Ez a hír bizonytalansággal rémségesen muris, Nőnek a japánok s nő az étvágyuk is, Most már meg bir enni, amig tart a készlet, Egy japán maga, egy egész fecské-fészket.

SANYARU VENDEL

lem követét a feleséggel együtt, minden hadijog ellenére, letartóztatott. Megérdemelte tehát, ami vele történt.

A herceg csupasza borotvált arcán mosoly játszadozott. Nem felelt, de mint tetőtől talpig lova-gias érzésű ember, magában igaz-zat adott Apagynak.

Atolvasta a fejedelem levelét s elgondolkodva nézett maga elé. — Az, amit Thököli irt, nagyon is alapos és meggondolandó volt.

— Nem tudok ily hirtelen dön-teni, hogy mit válaszoljak a feje-delemnek, — mondotta rövid töp-rengés után, — maradjon ön itt, Apagyi uram estig, akkor jöjjön el a válaszómról. Hogy pedig sem-mi bántódása se lehessen a kolozs-vári eset miatt, saját kezemmel és peccátemmel adok önnek oltalom-levelét. Rögtön ki is állítom.

— Két kísérőmet is kérem bele-foglalni, fenség. Fekete Mihály szolgálmat és Hasszán nevű másik legényemet.

A herceg átnyújtotta az igazol-ványt s Apagyi eltávozott, hogy estig agyonüsse az időt. Gondol-ta, épp jó alkalom ez, hogy ismer-őseik után nézzen s értesüléseket próbáljon szerezni tőlük a hely-zetre vonatkozóan.

De nem volt szerencséje. Ma-gyar csak császárpárti volt a vá-rásban, így gróf Csáky László ez-redecs, aki személyes barátja is lé-vén a bádeninek, rögtön hozzája csatlakozott, a száz atvafiakkal pedig Apagyi sohase állott valami bizalmas lábán.

Annnyit azonban mégis megtu-

dott, hogy a szultán egész erejé-vel megszállta Beográdot s napok óta törli a várat, amely nem áll-hatja sokáig a pusztító ostromot.

XIV. Fejezet

EGY DRAGONYOS-HADNAGY CSODÁLATOS ÁTVÁLTOZÁSA

A bádeni herceg végre is oly értelmű válasza határozta el ma-gát, hogy neki semmi rejtett gon-dolata sincs a fejedelem számára, amit papírra tehetne, hozzáküldi azonban egy bizalmasát, akinek a révén hailandó egy kis fesztelen beszélgetésre.

Este aztán, amidőn Apagyi a vá-laszért jelentkezett, egy simaképű, fiatal dragonyos tisztet mutatott be neki Himmelgut hadnagy né-ven.

— Csak szóbeli üzenetem van a fejedelem számára, kedves követ uram, — mondotta a herceg, — ez a fiatal ember belső híveim egyi-ke, ő fogja átadni üzenetemet ön-eki.

Apagyi könnyedén meghajtotta magát a fiatal tiszt felé, aki ke-cses főhajrással viszonzta az üd-vözlést.

Együtt távoztak el a hercegtől. Himmelgut hadnagyra lent vá-rakozott a lovával egy marcona-képű csatlós.

— Még ma indulni akar a követ ur? — kérdezte Himmelgut, lágy, nőies hangon s Apagynak ugy tet-szett, hogy szinte féltékeny me-reszt a szemét az éj sötétjébe.

— Azonnal, kedves bajtársam, csak a közeli vendégfogadóba me-gyek, a lovamért s legényeimért.

— Hány kísérővel van kegyed? — Kettővel, hadnagy ur, a sa-ját szolgálommal, meg egy Hasszán nevű törökkel.

— S éjjel nem kerülhetnek baj-ba, ha ily csekély kísérettel utazunk?

Apagyi elmosolyodott erre az aggodalmas kérdésre.

— Ez is afféle bécsi szalontisz-tecske lehet, aki még nem igen szagolt puskaport, — gondolta magában.

Hangosan pedig így szólt:

— Ne féljen semmitől, hadnagy ur. Kevesen vagyunk, de a legsze-rencesebben összeválogatva: egy német, egy török, két magyar, te-hát el tudjuk igazítani békésen a dolgot, ha akárminő csapatra buk-kannának is. Nem igaz?

— S ha utazási martalócok tá-madnának meg?

— Azok számára itt van övünk-ben a pisztoly s a kard az olda-lunkon.

Himmelgut megnyugodott s lé-pésben a vendégfogadó elé lova-golt, ott várakozott Apagyira.

Az csakhamar kilovagolt a ka-pun, magyar és török csatlósától kísérvé.

Miska rögtön élesen szemügre vette új utársaikat, különösen azt a törzönborz fickót, aki a hadna-gyoska kísérője volt. Magában dörmögött aztán valamit, de szólni nem szólt semmit.

Az utazás haj nélkül folyt le a szép, langvos őszi éjszakában, csak Himmelgut hadnagy panaszkodott többiben fáradtságáról. A hosszú lovaglás láthatóan kimerít-tette.

Pedig lassu poroszkálással is még jóval éjjel előtt eljutottak a fejedelem táborába, amelyen Apa-gyi igazolványával akadály nélkül átlovagoltak, a fejedelem sátoráig.

A sátorban még világosság volt. Látni lehetett a tárt belső ajtónyíláson, hogy Thököli Imre ott ül a tábori asztalka előtt és komor tekintettel az asztal fölé lelőgő olajlámpás fényébe mered. Az ar-ca csupa melezés, csupa sóvárgás volt.

Apagyi elbocsátotta embereit s elküldötte velük Himmelgut csat-lósát is. A hadnagyot majd meg-hívja éji szállásra a saját sátorá-ba, amely ott a közelben állott. Oda fog visszatérni Miska, ha a lovokról gondoskodott. Ő mindig ott hált a sátor lebocsátható elő-részében. Arról a segesvári lovász-ról majd gondoskodik Hasszán, jobban mondva Rontó Mózes, a peccsenvesítő.

Himmelgut hadnagy egy pilla-natra megállott a fejedelem sátor belső ajtónyílása előtt s elcsodál-kozva, szinte gyönyörködve nézte azt a csudaszép férfialakot, azt a fenségés férfiarcot, amely titkos merengésében most még valami földöntúli dicsfényvel is volt öveve.

A sátor elő részében álló test-őrök tisztelegtek Apagyi előtt s a fiatal ember közelebb lépett a bel-ső ajtónyíláshoz, miközben kardja megcsillant az oldalán.

A fejedelem arra nézett s meg-látván a homályból előbukkanó im-merős arcot, kedves, szelid mosoly tündökölt föl az arcán.

(Folytatjuk)

Helsinkiben megindult az olimpiai falu építése

Szikiálkából robbantják ki a falu házfelépítést

Helsinkiből írják: A finn főváros teljesen az olimpiai előkészületek hatása alatt áll. Mindenütt, amerre csak járókelő eljuthat, színes plakátírások hívják föl a figyelmet az olimpiai versenyekre.

Már javában folyik az olimpiai falu és a különböző stadionok építése. A fővárostól nem messze, autóbusszal körülbelül 15 pernyire fekszik Kämpylä: az olimpiász résztvevőinek otthona, az olimpiai falu.

Fákkal körülvett helyen fekszik az olimpiai falu, ahol harminc egyenként háromemeletes ház épül, egy-két és háromszobás lakásokkal.

A lakások befogadóképessége kb. 3000 sportoló. Érdekes, hogy a falut az olimpiai bizottság csak bérlé, még pedig 16 napra egy építkezési társaságtól és a versenyek lezajlása után ez a falu rendes lakóteleppé válik majd. A kámpyläi iskolában helyezik el az olimpiai falu közigazgatását, míg a versenyzők gyomráról egy óriási apparátussal fölszereelt vendéglő gondoskodik. A lakásokat a legmodernebb kényelemmel építik föl, mindenütt lesz fürdőszoba, sőt zuhany is.

A sportolók számára a legszenzációsabb és legkellemesebb meglepetés azonban a híres finn gőzfürdő felépítése lesz.

Természetes közös használatra. Gyönyörű lesz az uszóstadion, mely Kämpylävel éppen ellenkező irányban fekszik: Töölö kertvárosában. Itt gránitszikiálában robbantják ki az uszómedencéket. A víz hőfoka kb. 22—24 Celsius fok lesz. Az uszóstadion tribünjein 13.000 férőhelyet készítenek.

Közvetlenül az uszóstadion közelében van a nagy olimpiai stadion. Ez már csaknem teljesen kész, olyannyira, hogy csupán az utolsó szükséges simításokat végzik rajta.

Persze ezek az utolsó simítások a legkényesebbek és ezek igénylik a legnagyobb gondot és szakszerű irányítást. De jó kezében van lefektetve ezek irányítása: Virtanen, a finn 400 m gátfutóbajnok végzi a salakpálya hengerlését, Tauminen, az 5000 m síkfutás bajnok pedig a pálya gyepét vizsgálja felül.

A finn olimpiai bizottság a versenyek eredményeinek kihirdetésére optikai készülékeket alkalmaz a hangszórók mellett, persze a legmodernebbül felszerelve.

A stadion egyik sarkában, illetve gömbölyű részében hatalmas korong áll, amelyen a versenyen lefutása után azonnal megjelenik az eredmény.

Ez a készülék ugyan amerikai találmány s már a los-angelosi olimpiáson is használták, de a finnek most azt a lehető legcélszerűbben tökéletesítették.

Amint látjuk, mindenütt lázas munka folyik; nemcsak a szellemi munkások körében, hanem az aktív versenyzőknél is, sőt nyugodtan merjük állítani, hogy Finnország aprajánagyja csak egy célt ismer: hogy minél jobban és hasznosabban sikerüljön az olimpiász.

A BSK 2 gól előnnyel megy Budapestre

Bolna-Ferencváros 3:1

A Középeurópa Kupa középdöntőjében vasárnap délután két mérkőzést játszottak, egyet Beogradban és egyet Bolognában. Mindkét mérkőzés egyik résztvevője magyar csapat volt s mindkettő ugyanolyan gólkülönbséggel kapott ki, Beogradban a jugoszláv és Bolognában az olasz bajnoktól. A revánsmérkőzéseket a hét végén rendezik meg, mégpedig az Ujpest—BSK meccset szombaton Ujpesten, a Ferencváros—Bologna mérkőzést pedig vasárnap az Üllőúton.

BSK—UJPEST 4:2 (2:1)

Arra a nagy népszerűsége, amelyet a magyar futball Beogradban élvez, jellemző, hogy a mérkőzésnek a rekkenő hőségben is 16—18.000 nézője volt. (Két héttel ezelőtt a prágai Szláviára feleannyi sem volt kíváncsi).

A mérkőzés igazolta a nagy várakozást, elejétől-végig rendkívül izgalmas és időnkint magasszintű kupaküzdelem volt, amelyben mindkét csapat nagy teljesítményt nyújtott.

A győzelmet a jugoszláv bajnok megérdemelten szerezte meg, mert az első félidőben határozott fölényben volt és szünet után is erősebb volt a csatársora a kapu előtt. A BSK ezuttal is azt a szélsőségszoros, lendületes, gólratóró játékot mutatta, amellyel az utóbbi időben nagy nemzetközi sikereit aratta. Ezt a lerohanó, mindent elsöprő játékmódot főleg a két félidő kezdetén alkalmazza a BSK, hogy előnyre tegyen szert és az ellenfelet elkedvetlenítse... Egyénileg a közvetlen védelem (Mrkusics — Dubac, Sztoilkovics) a szokott megbízható volt, bár a kapus itt-ott bizonytalankodott, de nem lett baj belőle. A csapat legjobb része ismét a Manola—Dragicsevics—Lechner fedezetsor volt, elsősorban Dragicsevics érdeme, hogy Zsengellér félelmetes bombáival csak alig jutott szóhoz. A csatársorból Glisovics és Zecsevics szélsők gyorsak, Bozsovics középsatár veszélyes volt az ujpesti kapura, míg a két összekötő: Matosics II. és Vujadinovics a védekezésben és támadásban egyaránt hasznos munkát végzett.

Az Ujpest veresége ellenére sem vallott szégyent és igazi nagycsapatnak bizonyult. Az ujpestiek a mérkőzés előtt is számoltak azzal, hogy 1—2 góllal kikapnak s ez a felfogás tükröződött végig a játékuikon. Kellő lendület és győzniakarással akkor sem volt a csapatban, amikor talán megfordíthatna volna a mérkőzést. A tizenegyes után, 3:2 állásnál volt erre alkalom, a BSK leverten és fáradtan mozgott ekkor, az Ujpest pedig 20 percen át olyan re-

mek játékkal kápráztatta el a nézőket, ami magyar bajnokhoz méltó volt. Csakhogy a 20 perc eredménytelenül múlt el s gólt ismét a BSK rugott... Egyénileg Szikiálai megfelelt a kapuban, bár több szerencsével egy-két gólt kivédhetett volna. A Fekete—Futó hátvédpár néha zavarba jött s két súlyos hibájukból két gól esett. A Szalay—Szücs—Balogh fedezetsorból Balogh és Szalay végig jó volt, Szücs csak a második félidőben, a csatársorból Ádám, Kocsis és Vincze tűntek ki. Kállay kis-szerűen mozgott, Zsengellér pedig nem tudott levegőhöz jutni a kitűnő Dragicsevics mellett. Volt azonban egy irtózatoss bombája a második félidőben, amilyent ritkán látni; Mrkusics ki nem védte volna, de a kapufa kivédte.

A mérkőzés első két gólját a 18. és 23. percben Bozsovics rugta, az Ujpest a 41. percben javított Kocsis góljával. Szünet után a 3. percben Vujadinovics eredményes, öt perc múlva Zsengellér tizenegyesből 3:2-re szépít. Most hosszú, de meddő ujpesti fölény következik, a 37. percben mégis a BSK ér el újabb gólt: Pozsovics lövése Szalay lábán irányt változtatva a hálóban köt ki, győzött a BSK 4:2-re.

A mérkőzést a cseh Eiba, szinte ismeretlen bíró, kifogástalanul vezette, bár a tizenegyes ellen alaposan felzúdult a beogradai közönség.

Egyébként a közönség nagyon sportszerűen viselkedett s az Ujpest pályaralépésekor s a mérkőzés folyamán is többször kapott hatalmas tapsot. Incidensre sem a pályán, sem a nézőtérén nem került sor, noha alig egy tucait rendőr lézengett a nagy embergyűrűben.

A beogradai sajtó örömmel szegezi le, hogy a BSK újabb értékes nemzetközi sikert aratott, de elismeri az Ujpestről is, hogy nagy és veszélyes ellenfele a kontinens bármely csapatának. A budapesti »Nemzeti Sport« is dicséri a BSK-t, megérdemeltnek mondja a győzelmét, de az Ujpest játéktól nincs elragadtatva.

BOLOGNA—FERENCVÁROS 3:1 (0:1)

20.000 néző. játékevezető Greenwood (Anglia). A Ferencváros az első félidőben gyönyörűen játszott és Kiszely góljával meg is szerezte a vezetést. Szünet után azonban az irtózatoss hőségben 5 percre összeropantak a pesti zöldfehérek s ebben az öt percben 3 gólt kaptak be. Mind a háromat Puricelli lőtte.

A Bologna megérdemelte a győzelmet, de nem 2 góllal. Az olasz bajnok, mint általában az olaszok, nagyon keményen, helyenkint kiméletlenül durván játszott.

Futball-eredmények

(Tegnap második kiadásunkból)

NOVISZÁD: Vojvodina—Szkoplyei SK 4:1 (2:1), ligaminősítő. A mérkőzésnek a nagy hőség s az újságírónap miatt kevés nézője volt. A noviszádi bajnok Risztics (2), Welker és Gyurics góljaival biztosan győzött s ezzel bejutott a döntőbe, amelyben a borovói Bata SK lesz az ellenfele.

B. TOPOLA: JAK—Csantaviri AK 6:1 (3:0), járási serlegmérkőzés.

ODZSACI: OSC—Bezadáni SE 9:2, barátságos.

NOVIVRBÁSZ: Dulcis—Crvenkai SC 6:1 (5:0), vidéki kupa-mérkőzés.

VSC—Srbobráni SK 2:1 (1:0), vidéki kupa-mérkőzés.

KULA: Apatini SK—JSK 7:1 (2:0), vidéki kupa-mérkőzés.

SZTÁRI BEUCE: Szlávia—Bajmoki AK 3:0 (3:0), B'osztályu selejtező mérkőzés.

LOK: Szloga—Kátyi SC 3:2 (2:1), barátságos.

BEOCSIN: Cement SK—petrováci Szlovácsi 7:4 (2:4), alszövetségi selejtező mérkőzés az első osztályba jutásért. A mérkőzésnek 1800 nézője volt, a beocsini gólokat Gabrics (1), Gruzics, Teletki és Kostyal (2—2) rúgták. A Szlovácsi játékosai és hívei nagyon panaszkodnak a Cement SK túlerőlyes játékára s a mérkőzést hír szerint meg is óvja a vezetőség. — Miután Petrovácon a Szlovácsi csak 4:2-re győzött, a beocsini csapat 9:4 arányban bejutott a selejtező döntőbe, amelyben az NFK—LSK mérkőzés győztese lesz az ellenfele.

BANYALUKA: Krajisnik—Bata SK 1:1 (1:0), ligaminősítő. A borovói csapat 4:1 összesített eredménnyel bejutott a döntőbe, amelyben a noviszádi Vojvodina ellen játszik.

SZPLIT: Szplit—Zagreb 4:0 (3:0), városközi mérkőzés.

Rövid sport hírek

A németbirodalmi uszóbajnokság során Fischer 1 perc 0,5 mp alatt győzött a 100 m gyorsúszásban. Ugy látszik, ő sincs a legjobb formában.

A magyar-olasz válogatott birkozóverseny 3:6 arányban Magyarország győzelmével végződött. A mérkőzést Trapani olaszországi városban rendezték meg. A magyar pontokat Imrey, Tóth Ferenc, Sövári és Palotás szerezte, az olaszokét Fulle, Silvestri és Galegatti.

A Cebreceni Bocskai tudvalevőleg kiesett a magyar nemzeti bajnokságból. A Bocskai elhatározta, hogy bevezeli csapatát az NBB-be.

A jugoszláv evezősök a budapesti verseny második napján is nagy sikerrel szerepeltek. A szpliti Guszár a kormányos nélküli négyesben és a kormányos nélküli kétevezősben győzött. A verseny legfontosabb számát, a nyolcast ismét Magyarország nyerte, második a német, harmadik a jugoszláv (szpliti) és negyedik az ujpesti nyolcas lett.

Az Ujpesti TE uszóversenyén Körösi 1 perc 1,8 mp alatt nyerte a 100 m gyorsúszást Eleméri (MAC) és Zólyomi (UTE) előtt. A verseny keretében rendezett bajnoki vízipóló mérkőzésen az UTE 3:0 (2:0) arányban győzött az MTK ellen Góldobók: Kislégi (2) és Németh.

ASZIALI TENISZ

A noviszádi szigetén vasárnap díjversenyt rendeztek, amelyben első lett Longaver (Daloskör), második Friedlaender (Makkabi). Párosban első a Varga—Farkas II pár, második a Longaver—Németh pár. A győztesek szép díjat kaptak.

Kitünő eredményeket hozott a szubotica-topolai motorkerékpár-verseny

A 350 köbcentis kategóriában 115 kilométeres átlagot értek el

A szuboticai Motorklub vasárnap rendezte meg első nagyszabású házi versenyét, amelyen azonkívül több beográdi vendégmotoros, ismert motorosversenyző is részt vett. A verseny iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg nemcsak Szuboticán, hanem a nemzetközi utmenti községekben is. Sportszempontból is váratlan, kitünő eredményeket hozott a verseny, amennyiben Jovánovics Koszta beográdi vendég aki versenyen kívül indult, öt-százköbcentis Standard géppel 32 perc 25 mp alatt tette meg a 66 kilométeres utat, de még szebb eredményt ért el Mikuska Ferenc zsedniki versenyző, aki 355 köbcentis Viktoria géppel 34 perc alatt 113 kilométeres átlagsebességet ért el a nemzetközi uton. A verseny többi résztvevői közül különösen a beográdiak így Jovánovics Koszta, Vujić Alimpić és Karlo Gyula érték el jó időt.

Délelőtt tíz órakor egykilométeres repülőstarttal gyorsasági verseny volt a nemzetközi ut zsedniki szakaszán. A versenyben első dr. Pavković Milutin, második Mikuska Ferenc, harmadik

Sipos Karlo lett. Versenyen kívül indult Jovánovics Koszta, aki 500 km-es Standard géppel 120 kilométeres sebességet ért el.

A délutáni versenyt négy órai kezdettel bonyolították le Szubotica-Topola és vissza a nemzetközi uton. A verseny kitünő eredményeket hozott országos viszonylatban is. A szuboticaiak közül a 350 km-es kategóriában első Mikuska Ferenc lett Viktoria gépén aki 34 perc alatt futotta le a 92 kilométeres távolságot 123 kilométeres átlaggal. Második Pletl Jenő, harmadik Rehm Tibor.

Versenyen kívül indult és 500 km-es gépén 123 kilométeres átlagot ért el Jovánovics Koszta ismert nevű beográdi versenyző.

250 km-es kategóriában első Rozenovics Pál, második Taupert Alfréd mérnök, harmadik Mészáros István. A délelőtti repülőstartos verseny 250 km-es kategóriájában Peics Mihály, Rozenovics Pál és Taupert Alfréd futottak be sorrendben.

A délutáni versenyeket különösen nagy számban közönség nézte végig, amely lelkesen ünnepelte a beográdi vendégeket és Mikuska zsedniki versenyzőt akinek átlagsebessége országos viszonylatban is igen szép teljesítmény: 50 km-es motorkerékpárral. A rendezés amit Taupert Gusztáv ügyvéd és Szaulics Dénes, az ismert motorversenyző irányított, kitünő és körültekintő volt, ennek tulajdonítható, hogy a nagy versenyen egyetlen baleset sem történt. A verseny alatt a nemzetközi ut egyik oldalára korlátozták a forgalmat és a közlekedés is zavartalanul bonyolódott le.

Kollár Ilona lett a noviszádi strandkirálynő

Az újságíró nap sporteseményei

A noviszádi újságírónap alkalmából vasárnap délután a strandon több komoly és humoros sportversenyt rendeztek, körülbelül 5000 főnyi közönség előtt.

Az érdekesebb eredmények a következők:

1000 m női gyorsaság: 1. Rössler, 2. Kollár Ilona, 3. Lang, 4. Kollár Márta.

1500 m férfi gyorsaság: 1. Sztankovics, 2. Knopf, 3. Cselikovics, 4. Tatarszki.

Szkiif-evezősverseny: 1. Hauswirth, 2. Lazarevics, 3. Pászti.

Volt ezenkívül atlétikai és műugró bemutatás.

Strandkirálynővé Kollár Ilonát (Galeb) választották meg, udvarhölgyei Csamprag Olga és Bibics Gitta. A királynő és az udvarhölgyek szép díjakat kaptak.

APRÓHIRDETÉSEK

egy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1.— dinár, vastagbetűs 2.— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12.— dinár. Hirdetéseket a másnapi lapra délután 3 óráig, szombaton déli 12 óráig veszünk fel. A hirdetés adó a hirdetőfelet terheli.

URANIA MOZI, Noviszád

(Leszállított nyári helyárak)

MA 5, 7-15 és 9-15 órákor

HARRY PIEL nagy ka'andorfilmje

A LEGNEHEZEBB ESETE

Szereplők: Hilde Weissner, Ursula Grabley, Hans Junkermann

3 csepp

„Növényharmat“

űdit, trissit, nüst! Hőség idején, bűgyadtságnál, kimerültségnél utazásnál sportnál homlokra dörzsölve varázslatosan hat! Kockacukron vagy vízzel véve szomjat olt jó közérzetet biztosít. Ez az ezerjő háziszser csak zöld üvegekben valódi. Ára 12 dinár. Kapható patikákban és jobb üzletekben. 190

ALLAST KERES

MAGANOS urhoz házvezetőnőnek, kizárólag Noviszádra elmenne intelligens, fiatal magános nő. — Címeket Schmelka hirdetőbe kér. 4942

ELADÓ

UJ HAZ ADÓMENTES: 3 parkettás szoba és előszoba, fürdőszoba, konyha és éléskamra, fedett terras, külön egy kétszobás lakás mellékhelyiségekkel, nagy kerttel elfogadható áron eladó. Telek nagysága 12 1/2 x 55 méter. Érdeklődni Fruskogorszki put 15., Noviszád. 4755

HIDMÉRLEG 5000 kg. épülettel vagy anélkül július 16-án délelőtt 10 órakor Csantaviren a község házában eladásra kerül. 4757

HAZ 4 üzlethelyiséggel, 3 lakással, 30 000.— dinár évi jövedelemmel áron alul eladó Mirkov, Noviszád, Kralja Petra I 3. 4849

KIADÓ

GARZONLAKÁS fürdőszobával, előszobával és éléskamrával kiadó Arze Teodorovicsa 23 Noviszád. Érdeklődni a házmesternél. 4459

KERESLET

TANONCOT FELVESZ Sederland Györgye szobafestő Noviszád, Matijevicsa u 12 Telep. 4777

FODRÁSNŐT jó fizetéssel felvesz Grieser nőfodrász-szalona, Noviszád, Kralja Petra II 74. 4845

SÜTEMÉNY ELARUSITÓLÁNYT állami nyelvtudással azonnal felvesz a Hotel Szloboda, Noviszád. 4846

FIATAL cukrászsegédet azonnali belepésre keres Hotel Szloboda, Noviszád. 4847

KÜLÖNFÉLE

Dr. Filipon crme a legjobb és legkedveltebb nappali krém. Ára helyben és vidéken 14.— dinár. Apoteka Küchler, Vrsac. 2474

GIMNAZISTA LÁNYOKAT, jobb családból elvállalnék teljes ellátásra, jó feügylet és napi instrukcióval. — Ajánlatokat: »Augusztus 1-ig tudnom kell« jellegre a kiadóhivatalba kérek 4774

TARTÓS ONDOLÁLÁSOK gőz és villany keratinos olajban újszerű eljárással, garanciával. A legdivatosabb kivitelű frizurák minden változata Ábrahám dipl. hölgyfodrász, Szubotica, Zmaj Jovin trg 1. »Napló« mellett. 268

ÉTKEZZEN a Velika Gradjanszka Menzában. Izletes, tápláló, változatos étlap, olcsó abonement. Laze Telecskoga 9. 3661

SZEPLŐT, pattanást, hámlást, orrvörösséget és más arctisztatlanságot pár tégely használata után biztosan eltüntethet DARUVÁRI krém minden szaküzletben kapható. Háromsarkos nagy doboz 15.—, kis doboz 7.50 dinár. Postán küldi: BLUM gyógyszer-tár, Szubotica.

AUTÓK! Új és használt, de nagyon jó karban levő különféle márkájú luxus és teherautókban, autógumikban, felszerelésben és alkatrészekben állardó nagy raktár. Olcsó árak, előnyös fizetési feltételek. Képviseletek: Fiat, DKW, Wanderer, Audi és Horch. — August KUTALEK, Noviszád, Kralja Petra II. 84. Telefon 31-06.

Vrbaški rőfős

a jól és olcsón öltözködni szerető hölgyek üzlete. Kr Alekszandra 9. 4078

HA MÉRLEGKÉPES könyvelővé akarja magát kiképeztetni; Ha könyvszakértőre lesz szüksége; Ha praktikus könyvvezetést óhajt bevezettetni, írjon Borbély Lajos könyvszakértőnek, Noviszád, Postafiók 75. (Lakás: Kralja Petra II. ulica 162. számú ház mellett) új uccában.) 3347

BŐR, gummi és teveszőrszj, MINDENFÉLE gépolaj és MŰSZAKI cikkek kaphatók SENES vasüzletekben. 225

Trappista sajtot

5 kg-os csomagokban utánvét mellett frankó 15.— dinár kilónként szállít Bambach Rudolf tejszarnoka, Szrpszka-Crnja, Dunavska banovina. 4440

Polich és Varga

EKEGYÁR KULA

Mindenféle gyártmányu egyes és többes ekék javítását felelősséggel vállalja

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58
Felelős kiadó: André Dezső
I. elnöke: Blazsek Ferenc
Prezsiata — Előfizetés:
Egy óra 28.— dinár
(kihordó útján 30 din.)
Három óra 80.— dinár
(kihordó útján 86 din.)
Félévre 160.— dinár
(kihordó útján 172 din.)
Izleti svakodnevno - Megjelenik naponta
Post. čekovni račun — Postacsekkszámla:
Zagreb, 46.692

NYILTTÉR*

FIGYELMEZTETÉS

Volt tisztviselőm, Sereg Géza ur nincs többé feljogosítva cégem nevében pénzt beszélni, amire tisztelt rendelőmet ezuton figyelmeztetem. Noviszád, 1939 július 8.

Jahn Péter,

»Hydrotherma« műszaki vállalat cégtulajdonosa

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Képviseletet — megbízottakat

keresünk minden községben halalozási és házassági szakaszaink részére tagok gyűjtésére. Próbaidő után fix fizetés. Nagy kereset. Ajánlatok »Uzajamnost« Zagreb, Draškovičeva u. 23/II

„Orthopäd“ cipőket

minden fájóslábra, a leújabb módszerek szerint garanciával készít

Gál István, Szubotica Žrnjinski tér 2

Irodai felszerelés

minden iparos és kereskedő részére csak 198 dinár.

- 3 darab oktáv nagyságu bekötött „SZÁMLA-KÖNYV“ nyomással.
- 2 darab bekötött nagy „SZÁMLA-KÖNYV“ nyomással.
- 3 darab bekötött „Notta“ nyomással.
- 3 darab bekötött „Nyugta“-könyv nyomással, pénzfelvitel nyugtázására.
- 100 darab levélpapír nyomással.
- 100 darab boríték nyomással.
- 3 darab grafit iron
- 1 darab iron-egyező.
- 1 darab törlogumi.
- 6 darab vegyes toll
- 1 darab itató
- 1 irat-tartó a pósta eltevésére.

Az összes fentnevezett áru e'sőrendű minőségű. Kérjen mintákat!

T. T.

R. BAJ, Zagreb

Draskovičeva ul. broj 16

Olvassa el holnapi hírdetésünket!